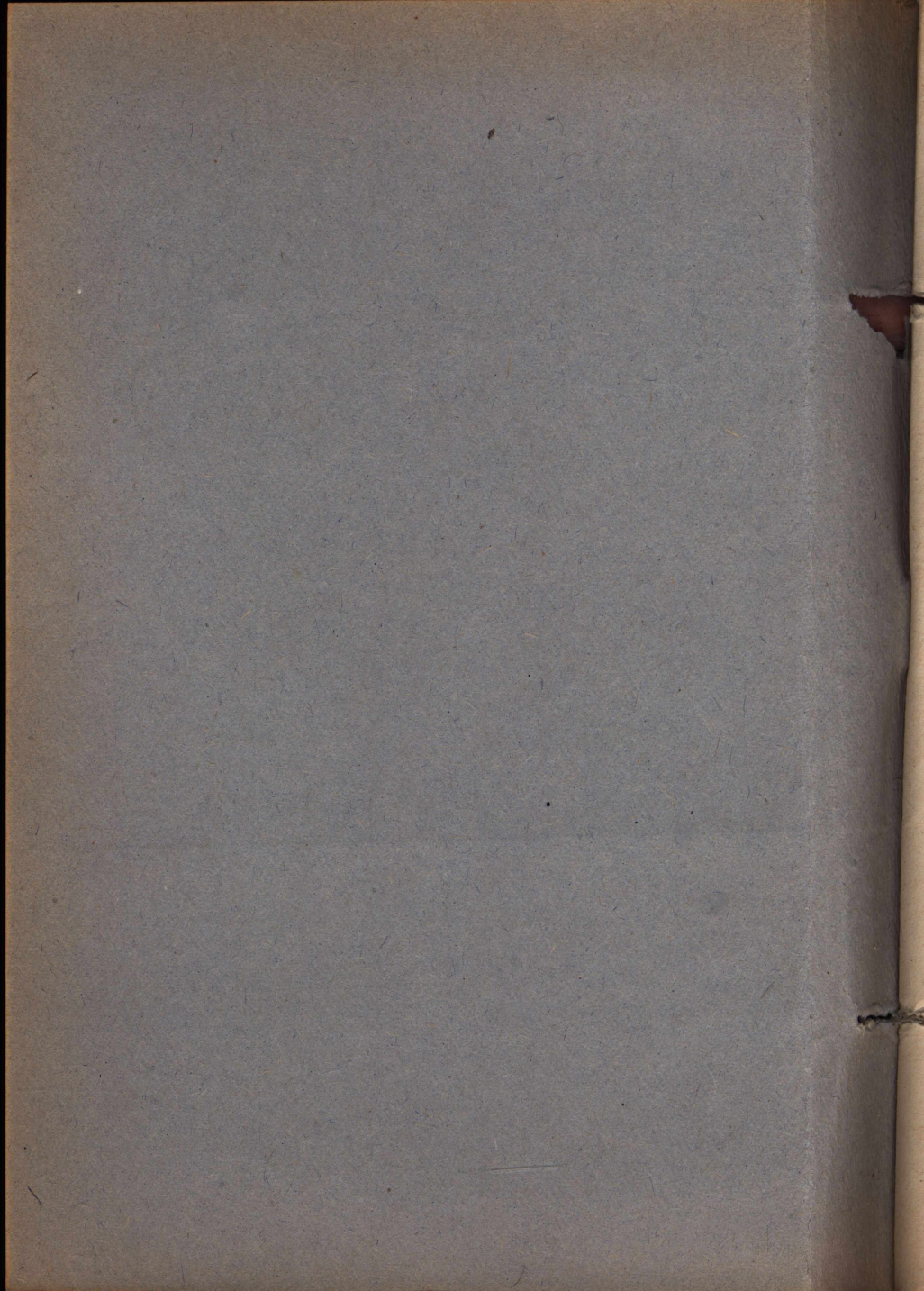

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. Emilii Sukertowej Biedrawiny w Olsztynie

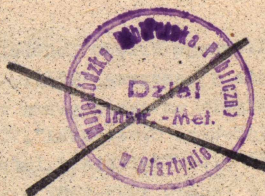
*bibliotekarz
olsztyński*

1/83

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny

w Olsztynie

BIBLIOTEKARZ OLSZTYŃSKI

Nr 1

Tylko do użytku wewnętrznego

Olsztyn, czerwiec 1983 r.

Nr inw. 110-003383
Nr inw. czd. 543

BIBLIOTEKARZ OLSZTYŃSKI

Nr 1/1983

OD REDAKCJI:

Decyzją Prezesa Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk z dnia 11 czerwca 1983 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie uzyskała prawo wydawania kwartalnika pod nazwą "Bibliotekarz Olsztyński". Czasopismo to jest kontynuacją publikacji p.t. "Materiały Informacyjno-Bibliograficzne" wydawanej w latach 1975-1982 a tytułem nawiązuje do tradycji kwartalnika wydawanego w latach 1972-1975. Od najbliższego numeru zawartość kwartalnika wzbogacona zostanie o artykuły problemowe mające na celu wymianę doświadczeń w sieci bibliotek publicznych województwa.

Zespół autorsko-redakcyjny:

Stefania Anculewicz, Krystyna Bartoszewicz-Zykubek, Jan Buśnkowski /przewodniczący/, Halina Giżyńska-Burakowska, Henryk Jakubiec, Jolanta Juran, Zdzisława Kosmowska, Zofia Rakowska, Izabela Syrojc, Tamara Wajsbrot, Bożena Wasilewska.

Wydawca: Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie.
Pow. w WDK w Olsztynie 300 + 30 egz. Oddano do powielenia 21 czerwca 1983 r. I-1.

Maszynopis: R.K.

Akc. M Nr M / 06 / 00

SPIS TRESCI

	str.
I. 1. <u>Kalendarium rocznic i obchodów</u> /lipiec - wrzesień 1983 r./	3
II. <u>Zestawienia bibliograficzne</u>	
2. Jan J.N. Baudouin de Courteney.	9
3. Franz Kafka.	11
4. Z cyklu "Sylwetki działaczy młodzieżowych" - Jan Krasicki.	13
5. Prasa o bibliotekach olsztyńskich w 1982 r.	14
III. <u>Nowości wydawnicze</u>	
6. Źródła informacyjne /wybór nabytków WBP w Olsztynie/	20
7. Najnowsze polskie publikacje zalecane do księgo- zbiorów bibliotek miejskich.	23
8. Lektury dla bibliotekarzy.	25
9. Program działalności bibliotek publicznych woj. olsztyńskiego w zakresie krzewienia kultury języka polskiego.	29
10. Wytyczne do działalności bibliotek publiczno- szkolnych w woj. olsztyńskim.	31
11. "Dęby i lemury". Wieczór literacki poświęcony twórczości Arkadego Fiedlera.	36
12. Praca bibliotek w Miesiącu Książki i Prasy Rolniczej 1983	48
13. Wybór aktów prawnych dotyczących spraw pracowniczych i bibliotek opublikowanych w okresie od 1.I. - 31.III.1983 r.	51

V. Kronika bibliotek /styczeń - marzec 1983 r./

	str.
14. Działalność bibliotek publicznych woj. olsztyńskiego	52
15. Wybory do władz Związku Zawodowego Pracowników Bibliotek przy WBP w Olsztynie.	54
16. Sesja Norwidowska w Olsztynie	54a
17. Koleżanka Janina Kiszewska.	55
18. Kalendarium wydarzeń z życia bibliotek publicznych i organizacji społecznych środowiska bibliotekarskiego..	56

VI. Z żałobnej karty

19. Wacław Gołowicz /20 X 1919r.- 18 III 1983 r./	60
---	----

Materiały do kartotek /osobna wkładka/

1. Sylwetki pisarzy

A. Pisarze polscy.	64
B. Pisarze obcy.	80

2. Wybór recenzji

A. Literatura polska	82
B. Literatura obca.	84

3. Kartoteka osobowa /nie-literacka/

4. Kartoteka regionalna.

95

I. 1. KALENDARYUM ROCZNIC I OBCHODÓW

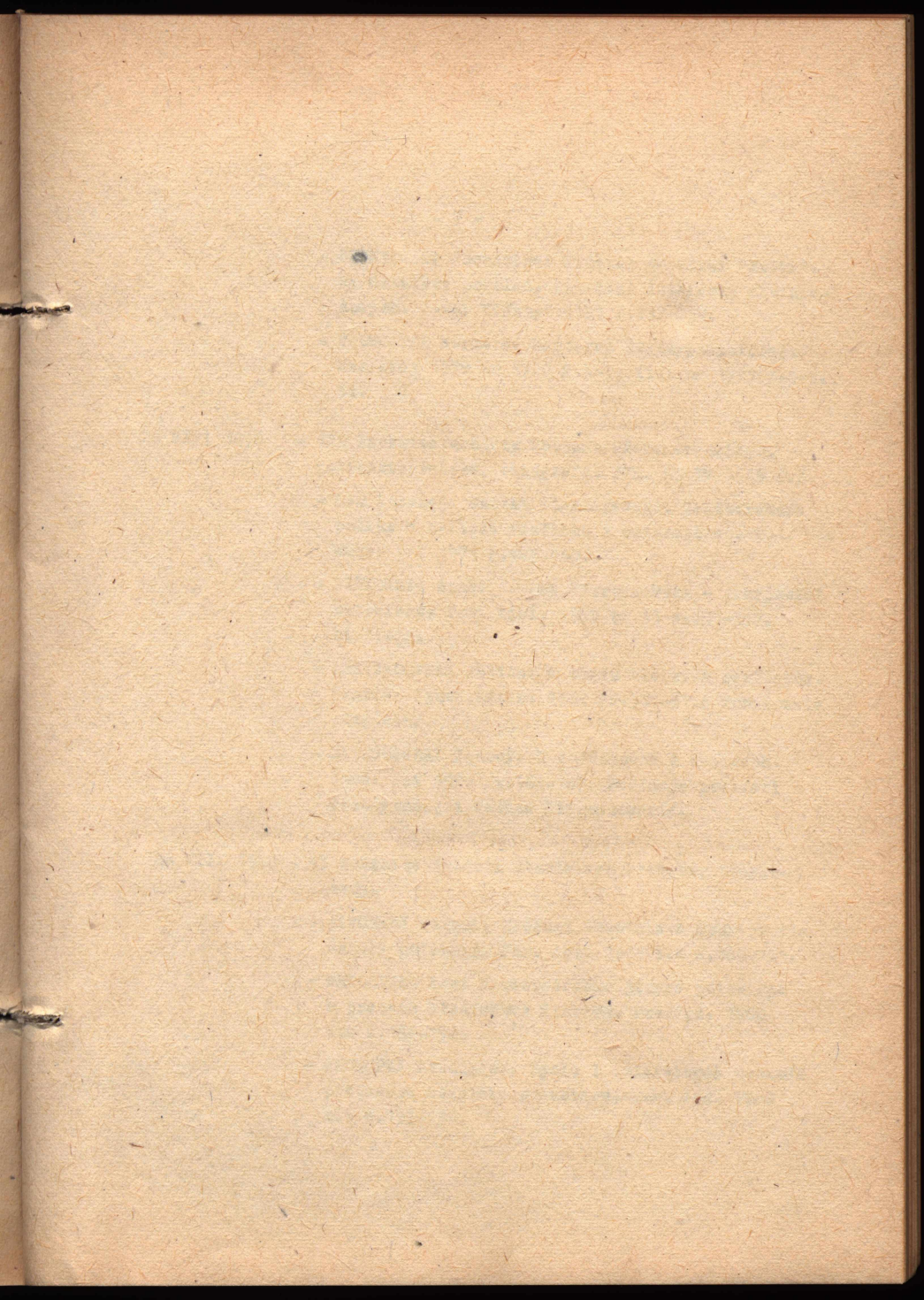
/lipiec - wrzesień 1983 r./

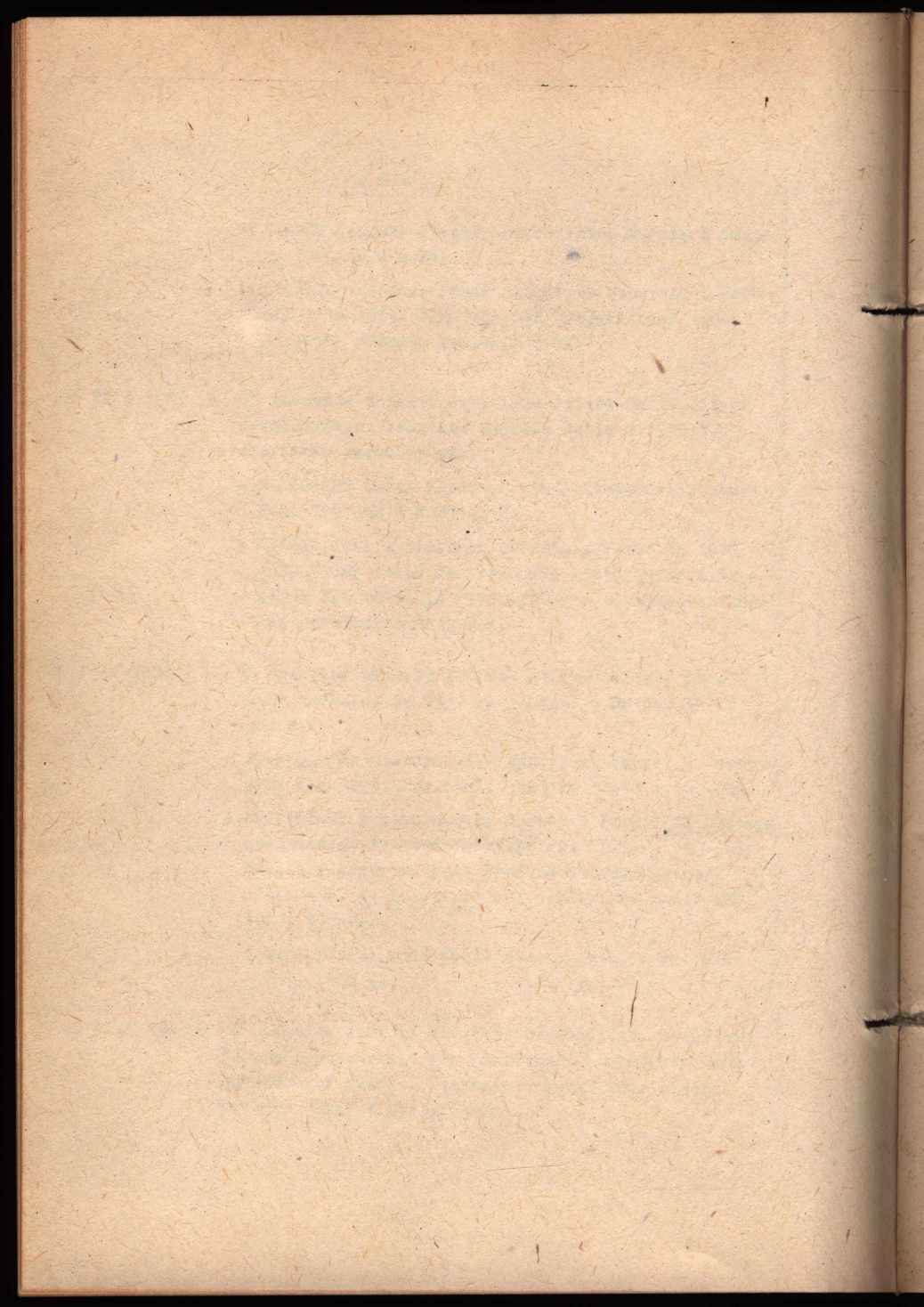
- 2 VII 1923 - 60 rocznica urodzin Wisławy Szymborskiej, poetki, tłumaczki.
- BURKOT Stanisław: Spotkania z poezją współczesną. W-wa: WSIP 1977/s.97-116: Wisława Szymborska, bibliogr.
- KWIATKOWSKI Jerzy: Klucze do wyobraźni. W-wa: PIW 1964, /s.239-251: Biezen i Hiob./
- MATUSZEWSKI Ryszard: Z bliska. Kraków: Wydaw. Liter. 1981 /s.232-247: O wierszach Wisławy Szymborskiej./
- SANDAUER Artur: Poeści czterech pokoleń. Kraków: Wydaw. Liter. 1977 /s.287-312: Pogodzona z historią./
- 3 VII 1883 - 100 rocznica urodzin Franze Kafki, pisarza austriackiego. /Zm. 3 VI 1924/. /Zestaw.bibliograf. zob. wewnątrz numeru/.
- 4 VII 1943 - 40 rocznica katastrofy lotniczej w Gibraltarze, w której zginął Władysław Sikorski, generał, premier rządu emigracyjnego i naczelny wódz w latach 1929-43. /Zob. "Materiały... III-IV 1978 r./
- 8 VII 1908 - 75 rocznica śmierci Konrada Prószyńskiego, pseudonim Kazimierz Fromyk, działacza oświatowego.
- KIENIEWICZ Stefan: Dramat trzeźwych entuzjastów. W-wa. 1964 /s.118-151: Pisarz "Gazety Świątecznej"/.
- KMIĘCIK Zenon: "Gazeta Świąteczna" za czasów redaktora Konrada Prószyńskiego /1881-1908/. W-wa: LSW 1973 /s.11-28: Konrad Prószyński autorem elementarza s.29-47: Działalność społeczna i popularyzatorska Konrada Prószyńskiego/.

- FETROZOLIN-SKOWROŃSKA Barbara: "Żeby ludzie mieli ze mnie pożytek" /O Konradzie Prószyńskim - Promy-ku/. Mówią Wieki 1979 nr 3 s.11-15, il.
- 11 VII 1838 - 145 rocznica urodzin Wojciecha Kętrzyńskiego, wybitnego historyka, etnografa, wydawcy i komentatora źródeł do dziejów Polski, autora pionierskich prac o dziejach Prus Zachodnich i Prus Wschodnich. /Zob. "Materiały..." IX-X 1977 r./.
- 14 VII 1968 - 15 rocznica śmierci prof. Marcina Keoprzaka, lekarza - higienisty, współorganizatora Światowej Organizacji Zdrowia.
- BRZEZIŃSKI Z.J.: Marcin Keoprzak. Sylwetki naukowe członków PAN. Nauka Pol. 1967 nr 2 s.62-66.
- 15 VII 1973 - 10-lecie odsłonięcia pomnika Mikołaja Kopernika we Fromborku.
- 20 VII 1888 - 95 rocznica urodzin Emila Zegadłowicza, pisarza, dramaturga /Zm. 24 II 1941 r./.
- STUDENCKI Władysław: Emil Zegadłowicz. 1888-1941, W: Literatura polska w okresie międzywojennym. T.2. Kraków: Wydaw.Liter. 1979 s.91-123.-Obrz. literatury polskiej XIX i XX wieku. Seria szósta.
- KOZIKOWSKI Edward: Portret Zegadłowicza bez rąk. Opowieść biograficzna na tle wspomnień osobistych. W-wa: ISW 1966, 567 s.
- NEUGER Leonard: "A pojęcie cywilizacji jest niegorączecznością" - Emil Zegadłowicz. W: Poci dwudziestolecia międzywojennego. T.2. W-wa: Wiedza Powsz. 1982 s.542-584.
- 22 VII 1958 - 25 rocznica śmierci Michaiła Zoszczenki, pisarza radzieckiego.
- DRAWICZ Andrzej: Podróż po krainie ironii.-Prz. Hum. 1965 nr 5 s.47-64.

- DRAWICZ Andrzej: Zaproszenie do podróży. Szkice o literaturze rosyjskiej XX wieku. Kraków: Wydaw. Liter. 1974 /s.46-72: Łz do kresu ironii/.
- SLEWOWSKI René: Dawni i nowi. Szkice o literaturze, pedagogicznej. W-wa: PIW 1967 /s.65-72: O śmiechu - poważnie/.
- 24 VII 1903 -80 rocznica urodzin Jana Boenigke, nauczyciela, wybitnego działacza kulturalno-oświatowego na Warmii.
/Zob. "Materiały..." V-VI 1978 r./
- 28 VII 1948 -35 rocznica utworzenia Instytutu Badań Literackich PAN.
- 31 VII 1953- 30 rocznica śmierci Karola Makuszyńskiego, poety, prozaka.
 - DEBICKE Zdzisław: Portrety. W-wa: Gebethner i Wolff [br.] s.185-198.
 - LISIŃSKI Stanisław: Wspomnienie o Karolu Makuszyńskim.
- Por.Bibl. 1958 nr 6 s.174-178; nr 7/8 s.217-220.
 - WNUK Włodzimierz: Moje Podhale. Ku Tatrom. W-wa: "Pax" 1976 /s.273-306: Fan Kornel i Zakopane/.
- 3 VIII 1968- 15 rocznica śmierci Konstantego Rokossowskiego, marszałka ZSRR i Polski.
 - BEBNARZ Bronisław: Marszałkowie z fotografii. Polityka 1975 nr 25 s.14-15.
 - KONECKI Tadeusz: Konstanty Rokossowski. W-wa: Iskry 1976, 82 s.
 - KONECKI Tadeusz, RUSZKIEWICZ Ireneusz: Marszałek dwóch narodów. W-wa: MON 1976, 252 s.
- 6 VIII 1718- 265 rocznica ukazania się pierwszego numeru "Poczty Królewskiej".
 - ŁOJK Jerzy: Poczta królewska Jana Dawida Cehkiewicza... Kwart.Prasozn. 1957 nr 3 s.71-80;

- MAŁEŁEK Janusz: Poczta Królewiecka. Warmia i Mazury 1958 nr 4 s.24.
- CIEŚLAK Tadeusz: Prasa polska na Mazurach i Warmii 1718-1939. Olsztyn: SBK "Pojezierze" 1964 /s.7-12: "Poczta Królewiecka"/.
- 14 VIII 1958 - 25 rocznica śmierci Fryderyka Joliot-Curie, fizyka francuskiego, laureata nagrody Nobla w 1935 r., działacza ruchu pokoju.
 - PAWŁOWSKI C.A.: Fryderyk Jan Joliot-Curie. Nauka Pol. 1959 nr 1 s.211-219.
 - SIKORA Jan: Z historii chemii... W-wa: NK 1977 s.395-309: Irena Joliot-Curie /1897-1956/ i Fryderyk Joliot-Curie /1900-1958/ - odkrywcy sztucznej promieniotwórczości.
- 19 VIII 1893 - 90 rocznica urodzin Stefana Starzyńskiego, prezydenta Warszawy od 1934 r. /Zginął w Dachau 17 IX 1943 r./
 - abe: Stefan Starzyński - człowiek, obywatel, prezydent Warszawy. Por.Bibl. 1981 nr 11-12 s.303-306.
 - DROZDOWSKI Marien Marek: Sprawy i ludzie II Rzeczypospolitej. Kraków: Wydaw.Liter. 1979 /s.390-396: Nieznane karty z życia Stefana Starzyńskiego./ /Poż: Wyd. 2. rozszerzone i poprawione W-wa: PIW 1980, 396 s./
 - WSPOMNIENIA o Stefanie Starzyńskim. W-wa: PWN 1982, 428 s.
- 20 VIII 1943 - 40 rocznica śmierci Tadeusza Zawadzkiego, pseudonim "Zośka", porucznika AK, pierwszego komendanta Grup Szturmowych Szarych Szeregów w Warszawie. Zginął podczas walki z hitlerowcami.

- BRONIEWSKI Stanisław: Tadeusz Zawadzki "Zośka".
W: Sztefeta pokoleń. Sylwetki działaczy młodzieżowych. W-wa: "Iskry" 1971 s.282-299.
 - WACHOWICZ Barbara: Harcerze Rzeczypospolitej.
Przekrój 1978 nr 1720 s.4-5, il.; nr 1721 s.8-9, il.
- 21 VIII 1858
- 125 rocznica urodzin Wacława Sieroszewskiego, powieściopisarza, etnografa. /Zm. 20 IV 1945 r./.
 - LAM Andrzej: Wacław Sieroszewski. W: Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu. T.4. W-wa: PWN 1971 s.429-460.
 - BAŃKOWSKA Anna: Wacław Sieroszewski - przyjaciel człowieka. Pot. Bibl. 1958 nr 11 s.331-337, bibliogr..
 - KRZYŻANOWSKI Julian: W kręgu wielkich realistów. Kraków: Wydaw.Liter. 1962 /s.301-314: Tropiciela plagiatu/.
 - MATUSZEWSKI Ignacy: O twórczości i twórcach. W-wa: PIW. 1965 /s.164-187: Ewolucja powieści egzoty cznej i Wacław Sieroszewski/.
- 28 VIII 1938
- 45 rocznica śmierci Stanisława Szobera, językoznawcy.
 - JAWORSKI Michał: Zaslugi Stanisława Szobera dla szkoły polskiej. Por. Jęz. 1980 z.4 s.160-165.
 - PRĘCHITKO Ewa: Słowotwórstwo języka polskiego w pracach Stanisława Szobera. Por.Jęz. 1980 z.4 s.166-172.
 - SKORUPKA Stanisław: Życie i działalność naukowa profesora Stanisława Szobera. Por. Jęz. 1980 z.4 s.153-159.

- WIECZORKIEWICZ Bronisław: Stanisław Szober 1879-1938. W: Z dziejów polonistyki warszawskiej. W-wa: PWN 1964 s.275-279.
- 2 IX 1943 - 40 rocznica śmierci Janka Krasickiego, działacza ruchu młodzieżowego i PPR, jednego z założycieli ZWM. Zginął w czasie próby ucieczki z aresztu gestapo w Warszawie. /Zestaw. bibliogr. zob. wewnątrz numeru/.
- 3 IX 1658 - 325 rocznica śmierci Olivera Cromwella, polityka angielskiego.
- WIATR Jerzy: Człowiek i historia. W-wa: "Iskry" 1965, /s.52-65: Oliver Cromwell/.
- 3 IX 1883 - 100 rocznica śmierci Iwana Turgieniewa, pisarza rosyjskiego. /Zob. "Materiały..." V-VI 1978 r./
- 9 IX 1828 - 155 rocznica urodzin Lwa Tołstoja, pisarza rosyjskiego. /Zm. 20 XI 1910 r./ /Zob."Materiały... V-VI 1978 r./
- 18 IX 1948 - 35-lecie śmierci Gustawa Leydinsa /seniora/ wybitnego działacza ruchu ludowego na Mazurach. /Zob. "Materiały..." III-IV 1979 r./
- 27 IX 1858 - 125 rocznica urodzin M.Kajki, najwybitniejszego poety mezurowskiego, działacza społecznego i oświatowego.
- DUŻYK Józef: Michał Kajko /1858-1940/. W: Polski słownik biograficzny T.11. Wrocław 1965 s.422-424, bibliogr.
- OLEKSINSKI Jerzy: Bard ziemi mezurowskiej. W-wa 1972.
- ORACKI Tadeusz: Michał Kajko. W: Słownik pracowników książki polskiej. W-wa 1972 s.386, bibliogr.
- ORACKI Tadeusz: Rozmówiłbym kamień... W-wa 1976, 386 s /s.228-236: Michał Kajko/.

II. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

2. Jan Ignacy Niecisiław Baudouin de Courtenay

/ur.13.III.1845 w Radzyminie - zm. 3.XI.1929 w Warszawie/

Wybitny językoznawca polski. W 1866 r. ukończył wydział filologiczno-historyczny Szkoły Głównej w Warszawie. W latach 1867-68 jako stypendysta przebywał w Pradze, Berlinie i Jenie. 1870 r. uzyskuje doktorat filozofii Uniwersytetu Lipskiego za rozprawę o jęz. staropolskim sprzed XIV w. W 1874 r. osiedla się w Kazaniu, gdzie przebywa do 1883 r. Jego poglądy językoznawcze z lat siedemdziesiątych i początku lat osiemdziesiątych XIX stulecia zyskały powszechnie miano tzw. kazańskiej szkoły lingwistycznej. Zapoczątkowała ona nową erę rozwoju językoznawstwa światowego. W latach 1883-93 jest profesorem katedry językoznawstwa w Dorpacie, w latach 1894-99 był kontraktowym prof. językoznawstwa porównawczego w Krakowie, a w latach 1900-18 w Petersburgu. W 1918 r. został powołany na prof. honorowego Uniwersytetu Warszawskiego. Był członkiem polskich i rosyjskich towarzystw naukowych, a także doktorem Honoris Causa kilku uczelni. Baudouin de Courtenay jest autorem około 300 prac naukowych z zakresu językoznawstwa. Niektóre z nich ukazały się również w językach obcych.

/Wybór materiałów/.

1. BAUDOUIN de COURTENAY J.: Listy J. Baudouina de Courtenay do A. Cernego. Wrocław: Ossolineum 1972, 245 s.
2. DOROSZEWSKI Witold: Jan Baudouin de Courtenay 1845-1929. W: Portrety uczonych polskich. Wybór Andrzeja Biernackiego. Kraków: Wydaw. Literackie 1974 s. 35-39, il. s. 34.
3. DOROSZEWSKI Witold: Jan Baudouin de Courtenay - językoznawca i myśliciel. W: Baudouin de Courtenay Jan Niecisiław: Dzieła wybrane. T.1. W-wa: PWN 1974 s. 9-97.

4. DOROSZEWSKI Witold: Z dziejów polonistyki warszawskiej. W-wa: PWN 1964 /s.187-191: Jan Baudouin de Courtenay 1845-1929/.
5. JASIŃSKA Maria: Bibliografia prac Jana Ignacego Niccisława Baudouin de Courtenay. Oprac... W: Baudouin de Courtenay Jan Niccisław: Dzieła wybrane T.1. W-wa: PWN s.99-143.
6. KOZIEBROWSKA Urszula, KOCIK Stanisław: Polska - Francja więzi odległe i bliskie. W-wa: "Interpress" 1978 /s.112-115: Polski językoznawca Jan Ignacy Niccisław Baudouin de Courtenay/.
7. KULCZYCKA-Saloni Janina: Jan Baudouin de Courtenay jako publicysta. Literatura 1979 nr 42 s.6,11.
8. KULCZYCKA-Saloni Janina: Jan Baudouin de Courtenay, profesor Uniwersytetu Warszawskiego, kandydat na pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Prz.Hum. 1978 nr 11 s.65-77.
9. MAŁACHOWSKA Ewelina: Jan Baudouin de Courtenay w życiu prywatnym. Prz.Hum. 1973 nr 3 s.91-104; nr 4 s.119-131.
10. MAŁACHOWSKA Ewelina: Stosunek profesora do słuchaczy w ich wspomnieniach. Por.Jęz. 1976 z.1 s.25-31.
11. MARKIEWICZ Henryk: Pozytywizm. W-wa: PWN 1978 /s.450-451: Baudouin de Courtenay Jan Niccisław/.
12. NALEPIŃSKA-PIECZARKOWSKA Hanna: Wspomnienie. Stolica 1979 nr 44 s.16,11.
13. POPKOWICZ-TAJCZERT Renata: Baudouin de Courtenay - wybitny uczony, niepospolity człowiek. Śl.Powsz. 1979 nr 206 s.4,11.
14. NITSCH Kazimierz: Jan Baudouin de Courtenay. Nauka Pol. 1955 nr 1 s.45-46.
15. ORZECZOWSKA Hanna: Polemiki slawistyczne sprzed stu lat. /J.Baudouin de Courtenay a współcześni mu językoznawcy w świetle odręcznych notatek na marginesach książek z jego biblioteki/. Prz. Hum. 1981 nr 6 s.31-50.

16. POLACY w historii i kulturze krajów Europy Zachodniej. Słownik biograficzny. Pod red. Krzysztofa Kwaśniewskiego i Lecha Trzeciakowskiego. Poznań: Instytut Zachodni 1981 s.44-46, bibliogr.
17. ROTHSTEIN Robert A.: Działalność społeczna Jana Baudouina de Courtenay. Por.jęz. 1976 Z.1. s.12-24.
18. SAFAREWICZ J.: Międzynarodowa konferencja. Jan Baudouin de Courtenay a lingwistyka światowa. Jęz.Pol. 1980 z.4 s.301-302.
19. SAMBOR Jadwiga: Międzynarodowa konferencja nt. Jan Baudouin de Courtenay a lingwistyka światowa. Prz.Hum. 1979 nr 10 s.158-164.
20. SZULKIN Michał: Baudouin de Courtenay - uczyony i wolnomysliciel. Człk. i Światop. 1978 nr 12 s.110-116.
21. SZULKIN Michał: Profesor Jan Baudouin de Courtenay /1845-1929/. Sylwetki wolnomyslicieli polskich. Argumenty 1982 nr 38 s.13.
22. WOLSKI Zenon: Szermierz świeckości. Argumenty 1978 nr 4 s.10-11,11.

Oprac. S. Anculewicz

3. Franz Kafka /3 VII 1883- 3 VI 1924/

/Wybór materiałów w 100 rocznicę urodzin/

Franz Kafka, austriacki powieściopisarz i autor opowiadań ur. 3 VII 1883 w Pradze jako syn zamożnego kupca żydowskiego. W czasie studiów germanistycznych, a później prawniczych interesował się twórczością Hebbela, Flauberta i dramatem naturalistycznym. Od 1910 r. prowadził dziennik, w którym analizował swoje stany duchowe, omawiał przeczytane książki itp. - wszystko to opublikował w "Dziennikach". Ponadto wydał "Wyrok" /1916/ i "Przemiany" /1916/. Spuszczając literacką Kafki wydał wbrew woli pisarza,

który polecił ją zniszczyć, jego przyjaciel, Max Brod. Twórczość Kafki osiągnęła popularność dopiero w latach pięćdziesiątych i wywarła duży wpływ na rozwój współczesnej prozy światowej. Z bardziej znanych utworów należy wymienić "Proces", "Listy do Mileny", "Ameryka", "Zamek".

Kafka budował swe literackie modele obrazujące zagrożenie bytu człowieka, posługując się groteską, paradoksem i symbolem.

1. BIEŃKOWSKI Zbigniew: Kafka - piekło metafizyki. Twórczość 1958 nr 1 s.78-96.
2. BOROWIK Krzysztof: Kafka i wahadło. Zeszyt wahadła jako metafora ludzkiego losu. Teksty 1980 nr 5 s.1-62.
3. CANETTI Elias: Drugi proces. Twórczość 1970 nr 6 s.84-97.
4. EHRLICH Stanisław: Franz Kafka doktor obojga praw. Literatura 1974 nr 5 s.6.
5. FIK Marta: "Proces" przeciw kafkistom. Adaptacje teatralne Kafki. Polityka 1973 nr 36 s.8.
6. GARAUDY Roger: Kafka. W: Garaudy R.: Realizm bez granic. Warszawa: Czytelnik 1967 s.123-194.
7. GRĘB Zygmunt: Wokół Kafki. W: Gręb Z.: Książka niemiępisana. Kraków: Wydaw.Literskie 1966 s.68-73.
8. HILSBECHER Walter: "Zamek" Kafki. W: Hilsbecher W.: Tragizm, absurd i paradoks. Warszawa: Państw. Instytut Wydawniczy 1972 s.104-126.
9. KARST Roman: Drogi smotności. Rzecz o Franzu Kafce. Warszawa: Czytelnik 1960, 197 s.
10. KOFTA Maria: Franz Kafka. W: Kofta M.: Sopotowanie przepaści. Studia nad współczesną literaturą niemiecką. Poznań: Wydaw. Poznańskie 1965 s.48-80.
11. ROGALSKI Aleksander: Franz Kafka - budziociel niepokoju metafizycznego. W: Rogalski A.: Profile i preteksty. Warszawa: PAX 1958 s.44-65.
12. TATARKIEWICZ Anna: Sprawa Józefa K.: Tatariewicz A.: W labiryncie. Warszawa: ISW 1974 s.131-137.

13. TRZCIŃSKI Łukasz: Wina Józefa K. Problem winy w "Procesie"/ Teksty 1977 nr 5/6 s.165-179.
14. WALSER Martin: Autonarracja w powieściach Franze Kafki. Mies. Lit. 1972 nr 2 s.53-64.
15. WALSER Martin: Opis form. Studium o Kefce. Warszawa: Państw. Instytutu Wydawniczy 1972, 148 s. B-ki Krytyki Współczesnej.
16. WYDMUCH Marek: Franz Kafka. W-wa: Czytelnik 1982, 119 s. Klasyki Literatury XX wieku.

Oprac. Z.Rekowska

4. Z cyklu: Sylwetki działaczy młodzieżowych

JAN KRASIŃSKI

/ur.18 IX 1919 w Limanowej - zm. 2 IX 1943 w Warszawie/

Działacz ruchu robotniczego. W 1937 r. rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim, w latach 1937-1938 był członkiem Organizacji Młodzieży Socjalistycznej "Życie". W czasie II wojny światowej przebywał w ZSRR /m.in. był sekretarzem Komitetu Miejskiego Komsomołu we Lwowie/. 19 maja 1942 r. został, wraz z grupą komunistów polskich, przetrzymany przez linię frontu do kraju. Został członkiem KC PPR oraz Komitetu Warszawskiego partii. Rozwija aktywną działalność w ruchu młodzieżowym, należał do organizatorów i przywódców Związku Wielki Młodych /ZWM/, był jednym z autorów Deklaracji ideowej ZWM. W 1943 r. /po śmierci Hanki Słowickiej/ zostaje przewodniczącym ZWM. Aresztowany przez gestapo, zginął w czasie próby ucieczki.

/Wybór materiałów/

1. BUDZYŃSKI Wiesław: Drugi dzień września. W 35 rocznicę śmierci Janka Krasickiego. Sztand. Młod. 1978 nr 209-210 s.3,11.

2. CZERKAWSKI Jerzy: Zrodził ich czyn. W-wa: KAW 1978 /s.101-107; Jan Krasicki /"Kazik"/.
3. JASZCZYK Tadeusz: Janek. Razem 1979 nr 37 s.16-17, il.
4. KANTOWICZ A.: W XXV rocznicę śmierci Janka Krasickiego. Jego droga. Dookoła Świata 1968 nr 35 s.5.
5. KOŁODZIEJ Janusz: Janek. Ekren 1979 nr 38 s.6-7, il.
6. KONECKA Krystyna: Janek Krasicki - "Kazik" /1919-1943/. Nowe Drogi 1979 nr 9 s.74-83.
7. KONECKA Krystyna: Janek Krasicki. W-wa: Iskry 1977, 86 s.- Współczesne Życiorysy Polaków.
8. PUŁAWSKI Włademar: Zrodził ich czyn. Żoł.Pol. 1978 nr 2 s.6-7, il.
9. REDZIŃSKI Mieczysław: Jan Krasicki "Kazik". W-wa: MON 1976, 208 s.
10. RUDNICKA Halina: Janek Krasicki. Wyd.5. W-wa: WSP 1979, 56 s. - Biblioteczka Historyczna. Cykl: Dzieje Ruchu Robotniczego.
11. RUDNICKA Halina: Jan Krasicki "Kazik". W: Sztafeta pokoleń. Sylwetki dzisiejszy młodzieżowych. Oprac. Stanisława Jarecka-Kimłowska. W-wa: Iskry 1971 s.181-197, il.
12. RYDLÓWSKI Jerzy: Żołnierze lat wojny i okupacji. W-wa: MON 1971 /s.252-259/. Podpułkownik Jan Krasicki - "Kazik"/.
13. W.G.: Jan Krasicki. W: Informator robotniczy 1973. W-wa: KiW 1973, 469 s.
14. W.K.: Janek Krasicki wzorem dla młodzieży. Pokolenia 1979 nr 4 s.226-229.

Oprac. S.Anculewicz

5. Prasa o bibliotekach olsztyńskich w 1982 roku

1. BURAKOWSKI Jan J.B.: Kalendarium wydarzeń z życia bibliotek publicznych i związkowych oraz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Materiały Informacyjno-Bibliograficzne 1982 styczeń-marzec s.56-57.

2. BURAKOWSKI Jan, JAKUBIEC Henryk: Kalendarium wydarzeń z życia bibliotek publicznych, szpitalnych i zakładowych oraz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Materiały Informacyjno-Bibliograficzne 1982 kwiecień - czerwiec s.46-49.
3. BURAKOWSKI Jan: Kalendarium wydarzeń z życia bibliotek publicznych i związkowych oraz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Materiały Informacyjno-Bibliograficzne 1982 lipiec-wrzesień s.35-38.
4. BURAKOWSKI Jan: Temat nieobecny - etyka zawodowa bibliotekarza. Por. Bibl. 1982 nr 1 s.27-28.
5. GÓRCZYŃSKI Jan: Nic kosztem kultury. Tyg. Kult. 1982 nr 12 s.6
6. IWANCZENKO Agnieszka: Zmierzch czytelnictwa. Tyg. Kult. 1982 nr 12 s.6.
7. KTO napisze najlepszą pracę magisterską. Gaz. Olszt. 1982 nr 11 : 15-17 I s.8.
Ogłoszenie o konkursie im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny na najlepszą pracę magisterską z zakresu bibliotekoznawstwa.
8. WYNIKI konkursu im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny na najlepszą pracę magisterską z zakresu bibliotekoznawstwa. Materiały Informacyjno-Bibliograficzne 1982 kwiecień-czerwiec s.45.
Pierwszej nagrody nie przyznano. Drugą nagrodę otrzymali: Józef Trunowicz, Leokadia Wawriowicz; trzecią nagrodę - Barbara Michalska, Magdalena Strzyż-Rykowska.

Biblioteki publiczne

9. ANDRZEJCZUK Grażyna: Nowa biblioteka publiczno-szpitalna w Biskupcu Reszelskim. Materiały Informacyjno-Bibliograficzne 1982 styczeń-marzec s.54-55.
10. BIBLIOTEKARZE wyróżnieni z okazji Dni Kultury, Książki i Prasy - 1982. Materiały Informacyjno-Bibliograficzne 1982 kwiecień-czerwiec s.43-45.

11. BURAKOWSKI Jan: Autorzy "Iskier" w bibliotekach olsztyńskich. Gaz. Olszt. 1982 nr 224 : 12-14 XI s.8.
12. BURAKOWSKI Jan: Biblioteka rodziny Selwów. Gaz. Olszt. 1982 nr 31 : 12-14 II s.4.
13. BURAKOWSKI Jan: Co dalej z bibliotekami publicznymi? Gaz. Olszt. 1982 nr 11 : 15-17 I s.1,5.
14. BURAKOWSKI Jan: Co dalej z bibliotekami publicznymi? Por. Bibl. 1982 nr 2/3 s.44-48.
15. BURAKOWSKI Jan: Czy podzwonne dla punktów bibliotecznych? Niedzielo gminy. Por. Bibl. 1982 nr 4 s.89-90.
Działalność punktu bibliotecznego w Budnikach, gm. Lidzbarsk Warm.
16. BURAKOWSKI Jan: Czy wsie podmiejskie muszą być "pustyniami czytelniczymi"? Por. Bibl. 1982 nr 5 s.127-128.
17. BURAKOWSKI Jan: Trzy tygodnie bibliotekarza. Gaz. Olszt. 1982 nr 110 : 4-6 VI s.1,4-5.
18. DZIAŁALNOŚĆ Bibliotek publicznych woj. olsztyńskiego w 1981 roku. Materiały Informacyjno-Bibliograficzne 1982 styczeń-marzec s.52-54, tab.
19. ei.: Ponad 1700 książek wzbogaci zbiory bibliotek. Udana giełda. Gaz. Olszt. 1982 nr 81 : 26 IV s.5.
20. GODYCKA Jenina: Bibliotekarka w Kole Gospodyń Wiejskich. Por. Bibl. 1982 nr 2/3 s.63.
Upowszechnianie książek wśród członkiń KGW w Kłębowie.
21. JUDZIŃSKA Halina: Dobre książki trafiają na wieś rzadko. Nasza Wieś 1982 nr 41 : 5 XII s.4.
Praca Haliny Szczepuchowskiej - kierowniği Gminnej Biblioteki Publicznej w Janowie.
22. JUDZIŃSKA Halina: "Iskry" nie nudzą. Nasza Wieś 1982 nr 40 s.4,9.
23. KŁOPOTY olsztyńskich bibliotek. Kult. w Kraju i na Świecie 1982 nr 1018/1019 s.13.
24. KONKURS "Baśnie i legendy Warmii i Mazur". Gaz. Olszt. 1982 nr 26:5-7 II s.8.
Wyniki konkursu zorganizowanego w 1981 roku.

25. KOPROWSKA Zofia: Księgozbiory placówek bibliotecznych na wsi w województwie olsztyńskim. Materiały Informacyjno-Bibliograficzne 1982 styczeń-marzec s.43-49.
26. ŁAWRYNOWICZ Roman: Optymistycznie o bibliotekach. Rozm. przepr. [Janusz Segiś] SEG. Gaz. Olszt. 1982 nr 209 : 22-24 X s.1,4.
27. /luk/: Z nutką optymizmu o olsztyńskich bibliotekach. Dz. Lud. 1982 nr 270 : 15 XI s.4.
28. POL-CZAJKOWSKA Danuta: Biblioteki w Dniach Kultury, Książki i Prasy 1982. Materiały Informacyjno-Bibliograficzne 1982 kwiecień-czerwiec s.42-43.
29. [SEGIŚ Janusz] /js/ : Biblioteki wobec trudności. Gaz. Olszt. 1982 nr 89 : 6 V s.3.
30. [SEGIŚ Janusz] js.: Olsztyńskie biblioteki w kraju. Gaz. Olszt. 1982 nr 15 : 21 I s.4.
31. ŚRUTKOWSKI Tomasz: Eksmisja biblioteki. Gaz. Olszt. 1982 nr 186 : 22 IX s.3.
Zawieszenie działalności Biblioteki w Rudzienicach ze względu na brak lokalu.
32. W BIBLIOTECE coś się dzieje. [Filia nr 11 @ Olsztynie]. Gaz. Olszt. 1982 nr 204 : 15-17 X s.6,11.
33. WIRSKI Zbigniew: S.O.S. dla bibliotek. Dz. Lud. wyd. C 1982 nr 110 : 11 V s.4.
34. WRÓBLEWSKI Jan: Biblioteki publiczne w pracach magisterskich. Bibliotekarz 1981 nr 3 s.55-58.

Biblioteki inne

35. BORZYSZKOWSKI Marian: Polonica katolickie z Warmii i Powiśla. Wystawa w Bibliotece Warmińskiego Seminarium Duchownego. Stud. Warm. t. 16:1979 s.437-447, il. Zsfg.
36. BORZYSZKOWSKI Marian: W 900-lecie śmierci Stanisława Szczepanowskiego. Wystawa Biblioteki Warmińskiego Seminarium Duchownego. Stud. Warm. t.16:1979 s.459-462, Zsfg.

37. WRÓBLEWSKI Jan: Naukowe księżnice. Z dziejów bibliotek. Gaz. Olszt. 1982 nr 6 s.8-10 I s.6.
Dzieje bibliotek naukowych zorganizowanych po wyzwoleniu w Olsztynie.

Historia książki i bibliotek

38. KULEGOWSKI Mieczysław: Kancjonały na Mszurach w XVI-XVII w. Krajobrazy 1982 nr 27 s.8-9, il.
39. WRÓBLEWSKI Jan: Bo taka jest książki moc...Por.Bibl. 1982 nr 2/3 s.48-52, il.
Rola książki polskiej w walce o język i kulturę polską. M.in. w Prusach Wschodnich.
40. WRÓBLEWSKI Jan: Polskich bronili progów.-Wrocław: "Ossolineum" 1982, 250, [27] s. il. portr., bibliogr. - /Książki o Książce/.
Rec.: GIŻYŃSKA-BURAKOWSKA Halina: "Polskich bronili progów". Gaz.Olszt. 1982 nr 114 s.6; GOŁĘBIEWSKI Bronisław: Książki i biblioteki, które polskich bronili progów. Grom. Rol. Pol. 1982 nr 97 s.12; KOSSAKOWSKA Krystyna: Książka w polskich progach. Opole 1982 nr 5 s.20; KUBÓW Stefan: Dawne dzieje polskiej książki. Bibliotekarz 1982 nr 6 s.146-147; RUDNICKA Jadwiga: Polskich, bronili progów. Warm. i Mazury 1982 nr 11 s.5.

Sylwetki bibliotekarzy

41. ORZOLEK Danuta: Kol. Stanisława Dudzińskiego odeszła na emeryturę. [Kierownicza GBP w Jedwabnie]. Materiały Informacyjno-Bibliograficzne WBP 1982 lipiec - sierpień s.33-34.
42. WRÓBLEWSKI Jan: Danuta Hertel. Olsztyński bibliotekarze. [Kierownicza b. PBP w Iławie]. Warm. i Mazury 1982 nr 5 s. 27, fot.
43. WRÓBLEWSKI Jan: Agnieszka Iwaneczko. Olsztyński bibliotekarze. [Kierownicza GBP w Miłakowie]. Warm. i Mazury 1982 nr 1/3 s.31, fot.

44. WRÓBLEWSKI Jan: Wilhelm J a n c z e w s k i. Olsztynscy bibliotekarze. [Kierownik GBP w Nowej Różance do 1953 roku]. Warm. i Mazury 1982 nr 6 s.24, fot.
45. WRÓBLEWSKI Jan: Kazimiera W o j n o - O r s z a s k a. Olsztynscy bibliotekarze. [Kierownicza PBP w Kętrzynie 1947-1957]. Warm. i Mazury 1982 nr 4 s.25, fot.

Oprac. T. Wajsbrota

III. NOWOŚCI WYDAWNICZE

6. Zródła informacyjne /wybór nabytków WBP w Olsztynie/

BIBLIOGRAFIA historii polskiej za rok 1980. Oprac. Stanisław Głuszek, Anna Melcówna, Irena Perzanowska. Wrocław: Zekł. Narod. im. Ossolińskich 1982, V, 434 s.

Rocznik bieżącej "Bibliografii historii polskiej" jest kolejnym - 37-mym tomem opublikowanym w ramach krakowskiej placówki Instytutu Historii PAN. Przygotowany jest przez zespół, działający w niezmiennym składzie autorskim i redakcyjnym od 1968, został opracowany według zasad przyjętych dla roczników poprzednich. Całość zawiera 5474 pozycje uzupełnione skróconym.

BIBLIOGRAFIA Kielecczyny 1945-1964. Oprac. Regina Stupakowa. Kielce: WBP w Kielcach 1979. XXVIII, 408 s.

Bibliografia Kielecczyny 1945-1964 obejmuje prace naukowe i popularne, wydawnictwa informacyjne, dokumentacyjne, pamiętniki, reportaże. Wyłączono z niej literaturę piękną. Uwzględnia wydawnictwa zwarte jak i publikacje zamieszczone w czasopiśmie i wydawnictwach zbiorowych, recenzje i fragmenty. Nie podaje materiałów wycofanych za granicami PRL i w językach obcych. Poza nielicznymi wyjątkami pomija prace o charakterze ogólnym tylko w części dotyczące tematyki kieleckiej.

Bibliografia została opracowana w układzie systematycznym. Zebrany materiał podzielono na trzynastą grupę tematyczną. Układ został oparty na ramowym schemacie klasyfikacyjnym bibliografii regionalnej przedmiotowej. Ogółem zamieszczono 2435 opisów uzupełniając całość indeksem alfabetycznym.

DOROBIEK wydawniczy Zakładu Języków Słowiańskich Instytutu Słowianoznawstwa PAN. Bibliografia. Oprac. Irena Dulewiczowa. Wrocław: Zekł. Narod. im. Ossolińskich 1982, 175 s.

Instytucja zebrania omawianej bibliografii wiąże się z jubileuszem Instytutu Słowianoznawstwa PAN /powstał 1 XII 1957 r./. Celem publikacji jest przedstawienie niemal trzydziestoletniego dorobku edytorskiego. Bibliografia prezentuje dorobek wydawniczy

Zakładu Języków Słowiańskich, obejmujący publikacje naukowe, popularnonaukowe, dydaktyczne i przekłady książek, odnotowuje artykuły drukowane w prasie codziennej i regionalnej, uznając ich znaczenie w szerszej popularyzacji dorobku naukowego Zakładu. Całość materiału uporządkowano w/g następujących zasad. Na początku wykazane są prace wykonane w Zakładzie, stanowiące fundamentalne przedsięwzięcia naukowe o trwałym znaczeniu dla dalszych badań slawistycznych, następnie w układzie alfabetycznym zamieszczone są bibliografie autorskie pracowników. Bibliografia uzupełniona jest wykazem skrótów wydawnictw ciągłych i prac zespołowych.

ROSEKO Kejetan: Bibliografia transportu Polski 1945-1970. Katowice: Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego. 1980, 470 s.

Intencją autora niniejszej bibliografii było objęcie nią całości polskiego piśmiennictwa dotyczącego historycznej, ekonomicznej, geograficznej, prawnej i technicznej problematyki transportu /z wyłączeniem pozycji dotyczących transportu morskiego/. Zestawieniem objęto wszystkie dostępne opracowania wykonane w Polsce w latach 1945-1970, bez względu na formę i zakres ich rozpowszechniania /publikowane i nie publikowane/. W konsekwencji bibliografia obejmuje zwarte druki, artykuły publikowane w fachowych periodykach, powielane materiały konferencyjne, prace dyplomowe, magisterskie i dysertacje doktorskie oraz nie publikowane opracowania wykonane przez instytuty branżowe oraz placówki naukowo-badawcze zajmujące się problematyką transportu. Rzeczowy zakres bibliografii, obejmującej 7124 pozycje, usystematyzowany został w sposób pozwalający na oddzielne tematyczne ujęcie pozycji dotyczących poszczególnych dyscyplin nauki o transporcie, tematykę gałęziową oraz pozycji związanych z transportem niekonwencjonalnym i spedycją. Bibliografia przeznaczona jest dla pracowników i studentów związanych z kierunkiem ekonomika i organizacja transportu.

SŁOWNIK pisarzy antycznych. Pod red. Anny Świderkówny. Warszawa: Wiedza Powszechna 1982, 486 s.

Słownik obejmuje autorów starożytnych piszących po grecku i po łacinie, zarówno tych, których dzisiaj znamy, jak i wielu

z posród tych, których dzieła zaginęły. Obejmuje pisarzy od Homera do czasów panowania cesarza Justyniana /527-565/, wyjątkowo tylko uwzględniając autorów żyjących w czasach późniejszych. /Np. Izydor z Sewilli - ur. ok. 570 r. postaci bardzo ważnej dla historii literatury łacińskiej/.

Na uwagę zasługuje wyjaśnienie "Od Redakcji" szczegółowo omawiające charakter i budowę "Słownika" oraz - artykuł zamieszczony przed zrebem głównym mający charakter wstępu "Losy antycznej literatury" - gdzie omówiono stan zachowania i specyfikę tej literatury.

WSPÓŁCZESNE polskie druckerstwo i grafika książki. Mały słownik encyklopedyczny. Wrocław: Ossolineum 1982, 336 s. - Książka o Książce.

Redakcja serii Książka o Książce wprowadziła do swego programu autorsko-wydawniczego cykl opracowań problemowo i tematycznie najściślej związanych z zakresem zainteresowań serii, choć edytorsko i kompozycyjnie odmienny od dotychczasowych opracowań. Jest to cykl czterech publikacji ułożonych w/g zasad słownikowo-encyklopedycznych a poświęconych problematyce współczesnego polskiego księgarstwa /tomik ukazał się w 1981 r./, druckerstwa łącznie z grafiką /który obecnie omawiamy/, introligatorstwa i pepiernictwa oraz zagadnień ściśle wydawniczych. Kryteria doboru haseł z każdej dziedziny wzorowane są na "Encyklopedii współczesnego bibliotekarstwa polskiego". Starano się uwzględnić wszystkie istotne problemy oraz zachować odpowiednie proporcje między grupami tematów wewnątrz każdego tomu, a także między poszczególnymi tomikami. Zrezygnowano z haseł biograficznych i topograficznych. Zamieszczone na końcu tomu indeksy rzeczowe zbierają hasła w/g dających się wyodrębnić grup tematycznych.

Oprac. S. Anculewicz

7. Najnowsze polskie publikacje zalecane
do księgozbiorów podręcznych miejskich
bibliotek publicznych.

BLOK Czesław, JEŻEWSKI Wiesław: Ilustrowany słownik samochodowy 6-języczny. Wyd.3. W-wa: WKiŁ 1982, 684 s.

BUSKO Bernard; ŚLIWIŃSKI Janusz: 1000 słów o komputerach i informatyce. W-wa: MON 1982, 287 s.

KALENDARZ Robotniczy 1983. W-wa: KiW 1982, 240 s.

MASŁANKIEWICZ Kazimierz: Kamienie szlachetne. W-wa: Wydaw.Geologiczne 1982, 396 s.

POLAKOWSKA Maria: Leśne rośliny zielarskie. Wyd.3. W-wa: PWRiL 1982, 200 s.

ROCZNIK Statystyczny 1982. W-wa: GUS 1982.

SŁOWNIK filozofii marksistowskiej. W-wa: WP 1982, 396 s.

SŁOWNIK Języka polskiego. T.1. A-K. Wyd.2. W-wa: PWN 1982

STANISŁAWSKI Jan: Wielki słownik angielsko-polski z suplementem. T.1. A-N. t.2. O-Z. Wyd.7. Suplementu 4. W-wa: WP 1982.

CHLABICZ Józef: Słownik minimum rosyjsko-polski, polsko-rosyjski. Wyd.15. W-wa: WP 1982, 141 s.

GALL Anonim: Kronika polska. Wyd.15. Wrocław: Ossolineum 1982, 178 s.-Biblioteka Narodowa, Seria 1. Nr 59.

HANZAK Jan: Wielki atlas ptaków. W-wa: PWRiL 1981, 576 s.

KATALOG zabytków sztuki w Polsce. Seria nowa. T.1. Województwo krośnieńskie. Z.2. Lesko, Sanok, Ustrzyki Dolne i okolice. W-wa: WAiF 1982, 188s.

LEWANDOWSKI Stefan: Poligrafika warszawska. 1870-1914. W-wa: KiW 1982, 312 s.

PIPREK Jan, IPPOLD Juliusz: Wielki słownik polsko-niemiecki. T.1-2. Wyd.4. W-wa: WP 1982, 983 s.

SŁOWNIK naukowo-techniczny angielsko-polski. Wyd.7. W-wa: WNT 1983, 913 s.

SŁOWNIK polszczyzny XVI wieku. T.14. Miejsce. Monument. Wrocław: Ossolineum 1982, 628 s.

SŁOWNIK starożytności słowiańskich. Encyklopedyczny zarys kultury Słowian od czasów najdawniejszych do schyłku wieku XII. T.7. X-Ż i Suplementy. Wrocław: Ossolineum 1982, 328 s.

WYKAZ działów katalogu rzeczowego w bibliotekach publicznych dla dzieci i młodzieży. W-wa: EN 1982, 50 s.

ZARYS dziejów filozofii polskiej. 1815-1918. W-wa: PWN 1983, 612 s.

ENCYKLOPEDIA fizyki współczesnej. W-wa: PWN 1983

KATALOG zabytków sztuki w Polsce. T.11. Dawne województwo bydgoskie. Z.10. Mogilno, Trzemeszno i okolice. W-wa: WAiF 1982.

NICOLL Allerdyc: Dzieje dramatu. Od Ajkschylosa do Anouilha. T.1,2. Wyd.3. W-wa: PIW 1983.

STARNAWSKI Jerzy: Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej. Wyd.3. W-wa: PWN 1983.

ZMIGRODZKI Zbigniew: Wyposażenie bibliotek i innych placówek informacji naukowej. Skrypt przeznaczony dla studentów 2 i 3 roku bibliotekoznawstwa i informacji naukowej studiów dziennych i wieczornych. Katowice: Uniw. Śląski 1982.

KOPALIŃSKI W.: Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych. Wyd.12. W-wa: WP 1983 I kw.

ORACKI T.: Słownik biograficzny Warmii, Mazur i Powiśla. Od połowy XV w. do 1945 r. Wyd.2. W-wa: Pax 1983 I kw.

STOCHEL Stanisław: O dobrym przymierzu z książkami /antologia poezji o książce/. Kraków: KAW 1984 I kw.

Na podstawie wykazów Biblioteki
Narodowej oprac. S. Anculewicz.

8. Lektury dla bibliotekarzy

Znakiem /II/ oznaczono tytuły kwalifikujące się do księgozbiorów bibliotek miejskich i gminnych, znakiem /III/ - pozycje przydatne dla bibliotek miejskich.

1. CZARNOWSKA M.: Tendencje w polskim ruchu wydawniczym w latach siedemdziesiątych na podstawie danych statystycznych. Przegląd Biblioteczny 1982, 2.3/4, s.248-261 /II/.

Ogólnie znany fakt zmniejszenia się produkcji wydawniczej zarówno książek, jak i wydawnictw ciągłych w latach 70-tych ilustruje autorka odpowiednimi tabelami, przedstawiając m.in. przeciętne roczne liczby książek i wydawnictw periodycznych, książki wg typów i in.

Ruch wydawniczy od połowy lat 60-tych do 1972 r. wykazywał tendencję wzrostową. Ogólna tendencja wzrostowa miała miejsce i w następnych latach, ale tempo wzrostu uległo znacznemu obniżeniu, zwłaszcza w latach ostatnich. Pierwsze ześmianienie wzrostu liczb dotyczących produkcji wydawniczej nastąpiło już w 1973 r., następnie najniższe liczby książek odnotowano w 1975 r., a wydawnictw periodycznych - w 1977 roku. Największy niedostatek daje się zauważyć wśród książek dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza najmłodszych. Artykuł omawia również zarysowującą się tendencję spadku udziału Warszawy w produkcji wydawniczej, na rzecz większego udziału innych województw.

W konkluzji autorka stwierdza, iż główne przyczyny tak ostro odczuwanego w ostatnich latach niedoboru wydawnictw nie leżą w niedostatku papieru i w słabości bazy poligra-

ficznej. Wynikają one przede wszystkim z braku właściwej polityki wydawniczej, ze złej organizacji ruchu wydawniczego, a w największym stopniu spowodowane są zwiększonymi potrzebami i wymaganiami ludzi czytających.

2. DERENTOWICZ M.: INTE w nowych warunkach społeczno-gospodarczych. Aktual. Probl. Inf. i Dok. 1982 nr 6 s.3-11 /III/.

Autor artykułu dokonuje analizy występujących w świecie tendencji, by na tym tle przedstawić organizację i działalność informacyjną w naszym kraju. Przede wszystkim należy stwierdzić, iż koordynowanie działalności informacyjnej przez Centrum INTE różni się w sposób istotny od innych podobnych rozwiązań organizacyjnych. Organy koordynacyjne za granicą dysponują bowiem funduszami na finansowanie działalności informacyjnej, bądź też posiadają wpływ administracyjny na jej rozwój. Największą jednak różnicę w porównaniu z występującymi światowymi tendencjami wykazuje rozwój technologii informacyjnej i jej stosowanie. Polska praktycznie nie posiada informacyjnych sieci i komputerowych. Duże zaniechania obserwuje się również w zakresie technik mikrofilmowych i reprograficznych, zarówno w aspekcie wyposażenia jak i stopnia ich wykorzystania.

W Polsce brak jest motywacji do korzystania z informacji, co łączy się ściśle z problemem nadania zbyt niskiej rangi służbie informacyjnej w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju. Wśród czynników hamujących rozwój działalności informacyjnej należy wymienić dotychczasowy system jej finansowania, w związku z tym nie ewidencjonowano wydatków w skali kraju. Umożliwie to praktycznie określenie rzeczywistych ich rozmiarów oraz rzetelne planowanie. Stan bazy technicznej sieci INTE również jest wysoce niezadowalający.

Wprowadzone w wyniku wdrożenia reformy gospodarczej zmiany w systemie funkcjonowania gospodarki narodowej wymagają uwzględnienia i określenia miejsca oraz jakościowo nowych zadań INTE. Podstawowym zwłaszcza problemem jest stworzenie właściwych warunków rozwoju i doskonalenia działalności informacyjnej w naszym kraju oraz wytworzenia właściwego klimatu i mechanizmów do wykorzystania jej rezultatów w praktyce.

3. GAJDA J.: Telewizja a upowszechnienie kultury. Warszawa: Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, 1982, 223 s., bibliogr. /II/

Głównym celem niniejszej pracy jest ukazanie pól współdziałania telewizji i placówek kulturalno-wychowawczych, jak: domy kultury, gminne ośrodki kultury, świetlice i kluby - w aktywizacji kulturalnej. Przy czym chodzi zarówno o opis, analizę i ocenę zastanej rzeczywistości w zakresie dotychczasowych form owego współdziałania, a przede wszystkim wykorzystania telewizji w pracy kulturalno-wychowawczej placówek, jak i podanie realnych propozycji dotyczących zintensyfikowania tej działalności.

4. ROCZNIK statystyczny kultury 1981. Warszawa: Zarząd Wydawnictw Statystycznych i Drukarni, 1982, 230 s., wykr. Roczniki Branżowe 6. /II/.

Obecna edycja Rocznika wzbogacona została m.in. takimi danymi, jak: imienny wykaz filmów polskich wyświetlanych w latach 1947-1980, filmów zagranicznych o najwyższej frekwencji. Ponadto poszerzono publikację wynikami jednorazowych badań uczestnictwa ludności w kulturze oraz dostępu gospodarstw domowych do usług kulturalnych.

Interesujące jest porównanie danych dotyczących przeciętnych płac netto w poszczególnych dziedzinach działalności kulturalnej. Płace pracowników działalności podstawowej /statystycznych/ w roku 1980 kształtowały się następująco: teatry, instytucje muzyczne, przeds. estradowe 6.300,- wydawnictwa 6.084,-, radio o telewizja 5.927,-, muzea 4.562,-, kinematografia 4.509,-, biblioteki 4.019,-.

W obrębie bibliotek również występują różnice w poszczególnych województwach. Np. największe przeciętna płaca krajowa w miastach odnotowana jest w woj. siedleckim /5.011,-/, najniższa natomiast w woj. gorzowskim /3.755,-/ - przeciętna płaca krajowa dla miast wynosi 4.162. Dla bibliotek wiejskich sumy te są jeszcze niższe /przeciętna dla wsi - 3.657,-/.

5. ŚMISZKIEWICZ A.: Oddziaływanie oświatowo-wychowawcze bibliotek publicznych na młodzież szkół średnich. Biuletyn Informacyjno-Instrukcyjny 1982 nr 4, s.43-47. /II/.

Artykuł poświęcony jest takim formom pracy z młodzieżą, jak: wystawy, montaż słowno-muzyczny i prelekcje. Najwięcej miejsca poświęca się wystawom, ich roli w kształceniu odbiorców literatury, przy czym chodzi o starannie przygotowane ekspozycje, z właściwie ułożonym scenariuszem, interesującą dekoracją i odpowiednio dobranymi książkami. Wystawę taką należy odpowiednio rozpropagować /ogłoszenie na drzwiach biblioteki, afisze w szkołach, plakaty na mieście, zawiadomienie w prasie lokalnej/. Omawiane są sposoby zapoznawania przychodzących z wystawionymi zbiorami. Autorka posługuje się tu przykładem wystawy "Przeszłość i współczesność Tarnowa", dzieli się spostrzeżeniami na temat sposobów zainteresowania młodego słuchacza.

Oprac. K.Bartoszewicz-Zykubek.

IV. POMOCY METODYCZNE. PRZEPISY PRAWNE.

9. Program działalności bibliotek publicznych woj. olsztyńskiego w zakresie krzewienia kultury języka polskiego.

1. Zadania bibliotek publicznych w zakresie krzewienia kultury języka polskiego wiążą się z następującymi tematami:
 - 1.1. Odpowiednie zaopatrzenie bibliotek publicznych w publikacje związane z tematem /niezbędne do realizacji prac dydaktycznych i popularyzatorskich oraz indywidualnego doskonalenia przez czytelników kultury języka/.
 - 1.2. Popularyzowanie wśród ogółu czytelników zgromadzonych zbiorów i współdziałanie ze szkołami w doskonaleniu kultury języka uczniów.
 - 1.3. Wychowanie językowe dzieci i młodzieży przez organizowanie imprez bibliotecznych zbliżających do czytelników wzory pięknej polszczyzny.
2. W zakresie zaopatrzenia bibliotek w zbiory przewiduje się:
 - 2.1. Zaopatrzenie bibliotek w szeroki wybór publikacji dotyczących zagadnień języka polskiego /słowniki języka polskiego, poradniki językowe/. Zbiory w tym zakresie dostosowane zostaną w pełni do potrzeb czytelników poszczególnych bibliotek i zadań popularyzacyjnych bibliotek.
 - 2.2. WBP w 1983 r.: a/opracuje i opublikuje w swoim informatorze odpowiednie pomoce bibliograficzne /zestawy publikacji dla poszczególnych typów bibliotek/; b/przeprowadzi sondażową analizę zaopatrzenia bibliotek w słowniki i poradniki językowe.
3. W zakresie popularyzacji wśród czytelników zgromadzonych zbiorów i współpracy ze szkołami, przewiduje się:
 - 3.1. Wyeksponowanie w wypożyczalniach i czytelniach zbiorów z zakresu językoznawstwa a szczególnie słowników, poradników językowych.

- 3.2. Organizowanie wystaw publikacji z w/w dziedzin i ich popularyzowanie w indywidualnych kontaktach bibliotekarzy z czytelnikami.
 - 3.3. Organizowanie - we współpracy z nauczycielami języka polskiego - lekcji bibliotecznych zaznajamiających uczniów z zasobami poradników językowych i słowników w bibliotekach oraz sposobami korzystania z nich.
4. W zakresie wychowania językowego i organizowania imprez bibliotecznych zbliżających do czytelników wzorzy pięknej polszczyzny, przewiduje się:
- 4.1. Szeroki udział bibliotek w sferach podejmowanych przez szkoły i in. placówki kultury /szczególnie w konkursach recytatorskich/ - poprzez poradnictwo repertuarowe a także szersze działania organizacyjne, szczególnie we wsiach nie posiadających in. placówek upowszechnienia kultury.
 - 4.2. Organizowanie przy bibliotekach dla dzieci kół pięknego czytania zespołów recytatorskich, zespołów miłośników języka polskiego i in.
 - 4.3. Organizowanie imprez czytelniczych popularyzujących wzorce pięknej polszczyzny /montaże literacko-muzyczne, spotkania autorskie, wieczory baśni dla najmłodszych czytelników i in./.
 - 4.4. W 1983 r. WBP: a/przygotuje wytyczne dla bibliotek terenowych dotyczące zadań popularyzatorskich bibliotek w zakresie kultury języka, b/spopularyzuje wśród bibliotekarzy stosowne pomoce metodyczne, c/przeprowadzi odpowiednie zajęcia praktyczne na szkoleniach dla bibliotekarzy.
5. Biblioteki będą dokładać starań, by wszelkiego rodzaju teksty znajdujące się w bibliotekach i wychodzące z bibliotek /informacje dla czytelników, pomoce metodyczne, regulaminy konkursów czytelniczych itp./ były pisane w poprawnej polszczyźnie.

10. Wytyczne do działalności bibliotek publiczno-szkolnych
w woj. olsztyńskim

I. Ustalenia wstępne

1. Połączenie bibliotek publicznych i szkolnych w małych ośrodkach wiejskich ma na celu pełniejsze i sprawniejsze zaspokajanie potrzeb czytelniczych, bardziej racjonalne udostępnianie księgozbiorów a także wykorzystanie personelu, lokali i środków na działalność bibliotek. Ułatwia zintegrowanie w sposób naturalny programu pracy wychowawczo-oświatowej bibliotek z działalnością szkoły.
 2. Łączenie bibliotek jest wskazane jedynie w wypadku zapewnienia odpowiedniego lokalu bibliotece w szkole lub jej bezpośrednim sąsiedztwie /odpowiednio, zgodne z normami powierzchnia, właściwe warunki bhp/ oraz odpowiednio przygotowanej kadry.
 3. Z biblioteką szkolną mogą być połączone filie biblioteki gminnej.
 4. Połączenie bibliotek dotyczy: księgozbiorów, czasopism, lokali, sprzętu i personelu. Pod względem budżetowym i majątkowym biblioteki obu rodzajów zachowują dotychczasową osobowość prawną.
 5. Biblioteki działają w oparciu o przepisy prawne regulujące działalność bibliotek publicznych i szkolnych:
 - Ustawa o bibliotekach z dnia 9 kwietnia 1968 r.
 - Instrukcja o prowadzeniu bibliotek szkolnych. Załącznik do zarządzenia z dnia 31 XII 1968 w sprawie zasad i trybu prowadzenia bibliotek i innych placówek oświatowo-wychowawczych /Dz.Urz. Min. Ośw. i Szk. Wyższego Warszawa 1969 nr B-13 poz. 28/.
 - Zarządzenie Min.Ośw. i Wych. w sprawie wynagrodzenia bibliotekarzy szkolnych z dnia 30 VI 1982 r. /Nr EO-22-1013/3/6/12/.
- /Dz.Urz. Min.Ośw. i Wych. Nr 8 poz.69/.

- Porozumienie Ministra Oświaty i Wychowania z Ministrem Kultury i Sztuki z dnia 18 VI 1 980 r. w sprawie zasad współpracy bibliotek publicznych z bibliotekami szkolnymi.

/Pismo powiel. KL-5114/10/80 z dnia 13 lipca 1980 r./

6. Połączone Biblioteki nosi nazwę: "Biblioteka Publiczno-Szkolna w".
7. Połączenia dokonuje się po zawarciu umowy między kierownikiem biblioteki /gminnej, miejsko-gminnej, miejskiej - w odniesieniu do gmin podmiejskich/ a dyrektorem szkoły zbiorczej. O rozwiązaniu biblioteki publiczno-szkolnej decyzje podejmuje obie wyżej wymienione strony.

II. Personel i jego wynagrodzenie

1. Personel połączonej biblioteki składa się w zsumie z personelu dotychczasowych bibliotek /publicznej i szkolnej/.
2. Przewiduje się następujące zasadnicze formy zatrudnienia personelu połączonej biblioteki:

a/w wypadku jeśli łączy się z biblioteką szkolną bibliotekę publiczną lub jej filię obsługiwaną przez pracownika pełnozatrudnionego, personel stanowią: pracownik /pracownicy/ biblioteki publicznej i nauczyciel - pracownik biblioteki szkolnej. Pracownicy ci są opisani przez swoje resorty według obowiązujących stawek.

W takim wypadku kierownikiem połączonej placówki powinien być pracownik z wyższymi kwalifikacjami i stażem pracy.

b/dopuszczalne jest wynagrodzenie przez obie resorty tego samego pracownika. Czas pracy ustala się wówczas biorąc pod uwagę łącznie obie źródła wynagrodzenia:

- z resortu oświaty /wynagrodzenie proporcjonalne do liczby uczniów np. w szkołach podstawowych liczących do 145 uczniów - 1 godzina zajęć tygodniowo na każdym 10 uczniów, w szkołach podstawowych liczących od 146 do 300 uczniów w wymiarze 0,5 etatu/, które wypłaca Inspektor Szkolny lub Dyrektor Gminnej Szkoły Zbiorczej;

- z resortu kultury /wg obowiązującej tabeli płac i norm zatrudnienia/, które wypłaca odpowiedni Urząd Gminny.
3. Pracownik /pracownicy/ biblioteki publiczno-szkolnej powinien mieć wykształcenie co najmniej średnie pedagogiczne.
 4. W wypadku zatrudnienia 2 lub więcej pracowników w połączonej bibliotece ustala się szczegółowy podział obowiązków między poszczególnymi pracownikami, stosownie do ilości godzin zatrudnienia, kwalifikacji i uzdolnień.
 5. Sprzątanie bibliotek i palenisk w piecach w połączonej bibliotece pracującej w lokalu dawnej biblioteki publicznej, uregulowane jest odrębną umową zgodnie z obowiązującymi przepisami. Sprzątanie biblioteki mieszczącej się w szkole wykonywane jest w ramach utrzymania czystości w szkole.

MAP
Olsztyn

III. Zbiory biblioteczne oraz ich uzupełnianie i udostępnianie

1. Z chwilą połączenia bibliotek księgozbiory udostępnia się jednolicie, opracowując je według zasad obowiązujących w sieci bibliotek publicznych. Opracowuje się też jednolity katalog księgozbioru.
2. Książki i czasopisma z księgozbioru szkolnego, przeznaczone do użytku nauczycieli, mogą być - stosownie do życzenia dyrektora miejscowej szkoły - włączone do biblioteki publiczno-szkolnej jako wyodrębniony dział lub pozostawione w szkole. W tym ostatnim wypadku personel biblioteki publiczno-szkolnej udziela pomocy w opracowaniu księgozbioru.
3. Książki z bieżącego zakupu /od chwili połączenia/ wprowadza się do ksiąg inwentarzowych odpowiednio do pochodzenia funduszy na zakup, tzn. książki zakupione z budżetu biblioteki publicznej lub dotacji miejscowych Urzędów Gmin /zakładów pracy/ do księgi inwentarzowej dawnej biblioteki publicznej a książki zakupione z funduszy

resortu oświaty - do księgi inwentarzowej dawnej biblioteki szkolnej.

4. Do całości księgozbioru i czasopism zapewnić się wolny dostęp czytelników. Literaturę piękną, popularnonaukową i lektury szkolne dla dzieci i młodzieży udostępnić się w wyodrębnionym miejscu blisko stanowiska bibliotekarza.
5. Personel połączonej biblioteki i Rada Biblioteki opracowują przy pomocy publicznej biblioteki rejonowej - plan uzupełnienia zbiorów, uwzględniający m.in. szybkie uzupełnienie luk w lekturze szkolnej i innych tytułach niezbędnych do działalności dydaktycznej szkoły.
6. Dalsze uzupełnianie zbiorów w połączonej bibliotece odbywa się według przepisów i zasad stosowanych w bibliotekach publicznych i szkolnych.

IV. Lokal biblioteki

1. Lokal biblioteki powinien zapewnić możliwość zorganizowania wypożyczalni z wolnym dostępem i czytelnikami. Z uwagi na fakt, że personel będzie w zespole 1-osobowy, celowe jest, by lokal biblioteki składał się z izb mających bezpośrednie połączenie, umożliwiające jednoczesny nadzór obu części biblioteki.
2. Jeśli połączone biblioteki mieści się w pomieszczeniach szkolnych, remonty i odnowienie pomieszczeń biblioteczkich dokonywane są równoległe z remontem lub odnowieniem innych pomieszczeń szkolnych. W tym wypadku koszty oświetlenia i opłać ponosi szkoła. Jeśli połączone biblioteki mieści się w pomieszczeniach innych, koszty czynszu, remontów i odnowienia pomieszczeń oraz opłać i oświetlenia zaplanowane są w budżecie bibliotek publicznych.

V. Prace oświatowo-wychowawcze i współpraca ze szkołą.

1. W pracy bibliotek publiczno-szkolnych obowiązują kierunki działania, przepisy i wytyczne działalności oświatowo-wychowawczej wydane przez resorty oświaty i wychowania oraz kultury i sztuki.

2. Celem zacieśnienia współpracy ze szkołą personel biblioteki jest zobowiązany:

a/Uzgadniać plany pracy na każdy nowy rok szkolny w zakresie pracy pedagogicznej z dziećmi i młodzieżą w bibliotece, z dyrektorką szkoły i zespołem nauczycielskim.

b/Analizować stan czytelnictwa dzieci i młodzieży w szkole, wspólnie z nauczycielami przedmiotów wyznaczać kierunki rozwoju czytelnictwa i realizować wnioski wypływające z analiz. Dwukrotnie w ciągu roku /lub częściej - na życzenie dyrekcji szkoły/ przedkładać na posiedzeniach Rady Pedagogicznej wyniki analizy czytelnictwa uczniów poszczególnych klas.

W kartotece czytelników - wyodrębnić należy karty dzieci i młodzieży szkolnej /w układzie według poszczególnych klas/.

c/Wspólnie z nauczycielami prowadzić przysposobienie czytelnicze uczniów realizując obowiązujący w tym zakresie program /lekcje biblioteczne/ i inne zajęcia tego typu.

Dyrekcja szkół ze swej strony zobowiązuje nauczycieli do współpracy z biblioteką.

3. Kierownik biblioteki publiczno-szkolnej jest członkiem Rady Pedagogicznej.
4. Biblioteka bierze aktywny udział w przygotowaniu uroczystości i innych imprez szkolnych szczególnie w zakresie organizacji wystaw książkowych i innych form popularyzacji książki i czasopism wiążących się z tematyką imprez.
5. Biblioteka spełnia swe zadania statutowe w zakresie upowszechnienia książki i czytelnictwa wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych i dorosłych w środowisku.

VI. Inne ustalenia

1. Dni i godziny otwarcia biblioteki dla czytelników ustalone zostaną zgodnie z zaleceniami i wytycznymi władz szkolnych i administracyjnych gminy.

2. Dokumentację pracy prowadzi się według zasad obowiązujących w sieci bibliotek publicznych i szkolnych.
3. Przy bibliotece powołuje się Radę Biblioteczną w składzie: personel biblioteki, dyrektor szkoły, wychowawcy klas, instruktor biblioteki rejonowej.
4. Niniejsze wytyczne regulują zasady prowadzenia bibliotek publiczno-szkolnych /anuluje się "Zasady organizacji działalności bibliotek publiczno-szkolnych w województwie olsztyńskim" z roku 1972/, oraz form współdziałania w tym zakresie placówek oświaty i kultury.

Dyrektor Wydziału Kultury i Sztuki w Olsztynie Dyrektor Woj. Bibl. Publicznej w Olsztynie Kurator Oświaty i Wychowania w Olsztynie

Olsztyn, 29 listopada 1982 r.

14. "Dęby i leniury"

Wieczór literacki poświęcony twórczości
Arkadego Fiedlera.

Uwagi metodyczne

W listopadzie b.r. obchodziliśmy 65-lecie pracy twórczej i zarazem 88 urodziny Arkadego Fiedlera. Z tej okazji proponujemy w dzisiejszym Poradniku scenariusz wieczornicy poświęconej temu podróżnikowi. Z wielu wypraw A. Fiedlera wieczornicę poświęcamy trzem miejscowym w których pisarz - podróżnik przebywał kilkakrotnie: Amazonii, Kanguzie, na wyspie Madagaskar. Imprezę tę można zorganizować z młodzieżą, z członkami Koła Miłośników Biblioteki. Prowadzącym może być bibliotekarz a czytelnicy wykonawcami wyznaczonych partii. Jeśli biblioteka dysponuje adaptionami

rem, czy magnetofonem, warto urozmaicić wieczór nagraniami o "gorących rytmach". Niezbędnym elementem imprezy jest mapa, na której zaznaczyć należy omawiane kraje. Uzupełnieniem wieczornicy powinna być wystawa książek Arkadego Fiedlera - pełną bibliografię twórczości podajemy w załączeniu.

NARRATOR:

65-lecie pracy twórczej Arkadego Fiedlera, wielkiego podróżnika, dzielącego się swoimi wrażeniami z czytelnikiem na stronach swoich książek, to doniosły i niecodzienny jubileusz w środowisku literackim. Wielomilionowe nakłady licznych książek A. Fiedlera czyta już czwarte pokolenie. Barwne opisy i obyczaje ludów dorzecza Amazonki, Kandy, Madagaskaru to tematy, które "kuszają" czytelnika. Arkadego Fiedlera świat flory i fauny fascynował już w dzieciństwie. Rodzinne wyprawy a Pocztenia do Buszczykowa, nad Wartę, do bujnych lasów, budziły podziw i wyzwały w nim redosne wzruszenia. Szczególnie fascynowały go łąki, zakręty rzek no i te dęby, które pamiętały zamierzchłe wieki Piastów.

CZYTELNIK I:

"...Gdy brnęliśmy łąkami, ścieżką na przelaj między jednym a drugim zakolem Warty, zawsze kroczyłem za ojcem i spoze jego pleców bezpiecznie spozierałem na dęby. Rosły tu i ówdzie na błonach w przedolinie rzeki, stojąc z daleka od siebie i majestatycznym cielskiam wywierając na mnie urok..."

/Mój ojciec i dęby/

NARRATOR:

Arkady Fiedler miewał uporozywe marzenia o dalekich egzotycznych krajach i o spotkaniach z czerwonoskórymi wojownikami. W książce "Ryby śpiewają w Uksjeli" wspomina pleny wapólnych wypraw z ojcem, który nauczył go kochać rzeczy tekis, obok których inni ludzie przechodzili obojetnie.

CZYTELNIK II:

"...Wieczorami, po powrocie z wycieczek, snuliśmy wspólnie piękne marzenia. Ojciec opowiadał mi o gorącym słońcu, o egzotycznej puszczy pełnej liś i paproci, o olbrzymiej rzece i wielkich, cudownych, błyszczących motylach. Szczegółowo układaliśmy sobie na przyszłość dokładny plan wspólnej wyprawy.

— Gdy dorosisz — mówił do mnie ojciec poǳiedziemy razem nad Amazonką".

/Ryby śpiewają w Ukajali/.

NARRATOR:

Nad Amazonką pojechał jednak Fiedler sam, ponieważ śmierć ojca uniemożliwiła wcześniejsze zamiary. Pierwszą podróż do Brazylii /badanie fauny/ głównie ptaki i motyle, odbył w 1928 roku. Posłuchajmy kilku fragmentów z książki "Ryby śpiewają w Ukajali" które bardzo obrazowo przedstawia niezwykle świat dorzecza Amazonki.

CZYTELNIK III:

"...Chociaż śmieie i zachwał były dziecięce marzenia, to przecież przyroda nad Amazonką stworzyła jeszcze śmielszą i zachwalszą rzeczywistość. Oniemiały człowiek patrzy i trudno mu objąć rozumem to, co widzi: Taką orgię bujności. W końcu nie wie, gdzie w tej puszczy ustaje jawą, a rozpoczyna się baśń. Piękną baśń roją motyle nad Amazonką, takie są barwne i tak ich czasem wiele"...

CZYTELNIK IV:

"...Najbardziej uderzającym rysem przyrody w basenie Amazonki są motyle. Niebýváłe bogactwo motyli. I jakby pod wpływem jakiejś tajemniczej siły przyciążenia, ludzie, którzy zbliżali się do ujścia Amazonki, mieli w sobie coś z bujności tych motyli..."

CZYTELNIK V:

"...Całe dorzecze Amazonki — kraj prawie tak wielki jak trzy czwarte Europy z Rosją — jest pokryte jedną wspaniałą, okrątną

puszczą. Jakkolwiek brzmi to nieprawdopodobnie w naszych czasach radio i lotnictwo, czy ten olbrzymi kraj do dziś oparł się, z małymi wyjątkami, postępowi cywilizacji i dziś jest jeszcze prawie tak samo tajemniczy, dziki i niezbadany, jak był 80 lat temu ze czasów Humboldta, a miejscami nawet jest jak ze czasów Orellany przed 400 laty. Na całym tym obszarze nie ma ani jednego kilometra kolei żelaznej, a łączność z cywilizacją utrzymuje tylko dwadzieścia kilka parowozików na Amazonce i niektórych jej dopływach..."

CZYTELNIK I:

"...Wielka ilość delfinów w wodach Amazonki i jej dopływów jest zadziwiająca. Nazywać by można owe zgrabne zwierzęta najznamienniejszą cechą tych wód. Ich obfitość tłumaczy się może tym, że doznają ze strony człowieka zupełnej ochrony: zabicie bufaa przynosi podobną nieszczęście, a spożycie jego mięsa grozi trądem..."

CZYTELNIK III:

"...Europejczyk, który nie widział puszczy amazońskiej, ma na ogół mylne o niej wyobrażenie. Jakże więc wygląda ów osławiony las? Przede wszystkim jest stosunkowo jasny. Rozkład zieleni jest tego rodzaju, że bardzo wielkich i ciemnych drzew rośnie mało w zbitej masie; są one rozproszone tu i ówdzie. Dzięki temu słońce może oświetlać niższe piętra i stąd przedziierać się do ziemi. Uroczysty półmrok, panujący w naszych lasach bukowych, spotyka się tu rzadko; jeżeli zaś spotyka się to w puszczy bywa prawie ciemno. Ale to wyjątki. Drzewa amazońskie posiadają wiele drewna, lecz stosunkowo mało liści. Rozczarowany przybysz stwierdza, że przeważna część roślin ma liście małe i skromne, podobne do słonowych. Liście są twarde, połyskliwe i nieprzejrzyste, co stanowi najlepszą ochronę przed zbyt gorącymi promieniami słońca i silnymi deszczami. Olbrzymie liście w rodzaju bananowych nie są charakterystyczne dla puszczy tropikalnej. Banan to melowica, lecz raczej sztuczne ozdoba tubijszego krajobrazu w pobliżu siedlisk ludzkich. Uderza również pozorny brak kwiatów. U nas kwiaty koncentrują

sie w jednej porze, wiosennej, zazwyczaj w jednym miejscu, na łąkach, podczas gdy w puszczy tropikalnej nie ma wyraźnej pory kwiatowej, kwisty kwitną przez cały rok i giną w powodzi zieleni, przeważnie na wierzchołkach drzew.

W puszczy rosną właściwie dwa lasy: jeden - ów normalny - na ziemi, to drzewa i zbity gąszcz krzewów, bambusów i zielisk; drugi las rośnie ponad ziemią, na drzewach i krzewach, to narośla, czyli epifity. One właśnie są elementem najbardziej egzotycznym w puszczy: wielka ich ilość, groteskowy kształt i fantastycznie piękny nieraz kwiat stanowią nieprzeparty urok. Wśród nich barwne storczyki pokrywają, bywa, całe pnie; bromelie, czyli ananasowce, wyrastają w gałęzi drzew - gospodarzy jak bajeczne, wielkie rozety; niesamowicie zwisają kędziory "bród Absalona". Liany! Drzewa puszczy chciały widocznie rozszaleć się i ktoś zapobiegł temu wiążąc je w liny, zasieki i okratowania z lian. Sznury ich wiążą się po ziemi, wpinają na pnie, przeskakują z gałęzi na gałąź drugiego drzewa, zesuwały się na ziemię, giną w gąszczu. W plataninie roślin nie sposób dościsć ich początku ani końca. Girlandy i festony z bajki czekają od tysięcy lat na przybycie jakiegoś królewicza, czekają niestety, wciąż daremnie. Z sędziwego drzewa kumala zwisa kilkadziesiąt lian niby potargane nerwy olbrzyma, aż przykróść udzieli się nerwom człowieka na to patrzącego. Inne zdradzieckie liany opaszą pnie tak silnymi objęciami, że drzewa, zdławione, po kilku latach giną w tym śmiertelnym uścisku, a na ich trupie rozrosną się liany i później same przemienią się w drzewa: to figowe. Puszcza amazońska to kraina lian. Niektóre są cienkie jak nici, inne dochodzą do grubości ciała ludzkiego..."

NARRATOR:

O życiu Indian dorzecza Amazonki pisze też Arkady Fiedler w książkach: "Zdobycamy Amazonkę", "Spotkałem szczęśliwych Indian" i "Piękna, straszna Amazonka".

CZYTELNIK III:

"...Jeszcze inne rzecz nas tu uderzyła, tym razem przyjemny paradoks: ludność owej przedmiejskiej faweli odznaczała się nie-powszechną dobrodusnością i pogodą ducha, pomimo że klepała

ostatnią biedę. Byli to Brazylijczycy ze znaczną domieszką krwi afrykańskiej. Już na trzeci dzień witano nas jak miłych znajomych. Nie ulegało wątpliwości, że ci prości ludzie mieli wyjątkowo wesołe usposobienie i byli w jakiś sposób szczęśliwi, a wobec nich zaafierowani światowcy i spekulanci w naszym hotelu czynili wrazenie pomuraków, nieustannie czymś opętanych.

Podmiejscy poczciwcy często się upijali i wtedy wobec nas byli jeszcze wyłemniejsi niż zazwyczaj. Fawien Murzyn pod gazem chciał nam zaimponować swą bywałością i przemówił po angielsku. Ale zaraz reflektując się, buchnął śmiechem i jowialnie oświadczył, że nie mamy go uważać za idiotę, chociaż puszył się swą angielszczyzną".

/Piękna. Straszna Amazonia/.

CZYTELNIK IV:

"...Pierwszymi Indianami, poznanymi w kilka minut po przylocie do Kamarang Mouth, byli Akawoje. Owi dobrzy znajomi z książki "Orinoko" sięgnęli ongiś, aż do drugiej połowy dziewiętnastego wieku jako ruchliwi handlarze. Daleko, do Orinoka i w dorzecze Amazonki zapuszczali się w zuchwałych wędrowkach, by wymieniać towary z różnymi szczepami, i przy tej okazji ...jeśli duch Makonaïma łaskawie raczy pozwolić - łowić dla Holendrów niewolników spośród rozproszonych osiedli Indian. Nie byli tak okrutnymi wojownikami jak Karaibowie, ich dalecy pobratymcy, ale mieli niejedną zdrożność na sumieniu i zażywali nie gorszej sławy..."

/Spotkałem szczęśliwych Indian/

NARRATOR::

W swoich dalszych podróżach, o chorobie zwanej "wyprawą" tak wspomina autor w książce "zwierzęta z lasu dziewiczego".

CZYTELNIK V:

"...Przywabiła mnie tu puszcza tropikalna i już wiedziałem, że byłem nieuleczalnie chory na tę chorobę. Spostrzegłem nagle,

że na szerokim świecie istniało tyle ciekawych wysp, że był Celebes, Fernando Po, Timur i było Tahiti, a rzeką Setik płynęła na nową Gwineę. I wiedziałem, czym wypełnić w przyszłości szare godziny polskiej jesieni. Czytaniem map. Mapy tak samo czarowały jak puszcze tropikalne. Takie już były objawy tej dziwnej choroby, że pewnie będzie mi trzeba zwiedzać w życiu różne wyspy i różne ustroina pod ciepłym słońcem i przyjaźnić się z ich zwierzętami. A między Samoa a Borneo zajrzę zapewne do Kanady, gdzie rosły lasy pachnące i żył łos i skoczę chyba na Madagaskar, gdzie były lemury. Z łosiem i z lemurem można się także zaprzyjaźnić..."

NARRATOR:

Prawdziwy poemat o pełnej uroku krainie północnych lasów i jezior, o wędrownkach i polowaniach to "Kanada pachnąca żywicą". Do Kanady udał się A. Fiedler po raz pierwszy w 1935 roku. Autor wspomina, że Kanada rzeczywiście darzyła go zapachem żywicy i przyjaźnią ludzi. Zatem wracał tam jeszcze kilkakrotnie. Posłuchajmy pięknego, malowniczego fragmentu z "Kanady" pachnącej żywicą".

CZYTELNIK I:

"...Ton nadają jodły i świerki. Rzekłbyś: uroczyste wieżycę... których wysmukłe czuby modlą się do nieba. Jodły i świerki to naprawdę zdumiewające i dorodne drzewa. Ich stożkowate sylwetki wprowadzą do obrazu ład i spokój, prostotę i stateczność. Dzięki nim północny las nabiera wybitnie cech uczciwości i dostojności. Wszystko, co dokoła widzimy, obramowane od spodu skałą, od góry zygzakiem iglastych drzew, z płytą rozlanych wód pośrodku, to wszystko jest wyraziste, jasne, prostolinijne, energiczne, jądne, jakieś uczciwe. Przyjemnie spoglądać na przyrodę, która wzbudza tyle zaufania i koi wzrok. Chciałoby się tu długo mieszkać i snuć czyste, podniebne myśli. Trójkątne drzewa wskazują prosto na błękitne niebo.

Znam przecież inną puszcę, hen daleko na południu, riad Amazonką. Kocham ją i tęsknię do niej. Jest wspaniała, wybuchowa, tajemnicza, gorąca jak piękna kobieta, jest przy tym pełna spazmów i zasadzek, zdradliwa, okrutna i zachłanna. Jak namiętna - zła kobieta - puszcza nad Amazonką najpierw upaja, potem męczy i pożera. Człowiek boi się jej, a jednak tęskni. Pod palmami i wśród lian pienia się upiorność i szaleństwo.

Na północy, wśród świerków, panuje pokój i wytchnienie. Wśród świerków chciałoby się mieszkać...

NARRATOR:

Kolejna część dorobku literackiego A. Fiedlera dotyczy tajemniczej a zarazem pełnej uroku swych mieszkańców wyspy Madagaskar. W takich książkach, jak: "Jutro na Madagaskar", "Gorąca wieś Ambinanitelo", "Wyspa kochających lemurów i Madagaskar", "Okrutny czarodziej" urzeka czytelnika opis egzotycznej, osobliwej przyrody, nieodgadnione dzieje Lemurii a także niewymowy, legendarny czas miejscowych kobiet.

Przenosimy się zetem wraz z autorem na czarującą wyspę, wysłuchując fragmentów przytoczonych wyżej pozycji.

CZYTELNIK II:

"...Wieś Ambinanitelo była rozległa, bogata, czysta, zbudowana na białym, zdrowym piasku. Leżała pośrodku doliny, otoczona rzeką i urodzajem ryżowisk. W samej wsi rosły palmy kokosowe, rościło się tam od palm, wszędzie były palmy. Mała wieś to właściwie jedno zielone uroczysko, rozległy gaj tych czarownych drzew, przyjaciel człowieka, łączący w sobie ujmujący wdzięk i użyteczność niepowszechną: gorącego słońca nie zatrzymywały palmy całkowicie, lecz przepuszczały na dół właśnie tyle promieni, ile ludziom potrzeba było do zdrowia i szczęścia.. Z ich wysokich liści padały przez cały dzień na ziemię tajemnicze zygzaki z nieba: to jakby linie życiowe ludzi, przebywających pod opieką palm, linie zawsze jasne i pod dobrą wróżbą.

Malgaszę mieszkał tu w przewiewnych chatkach, zbudowanych z bambusów, trzciny i palm, a wzniesionych na palach, w powietrzu. W Ambinanitelo nie było domu murowanego, mur był tu zbędny. Chaty stały w pewnej odległości od siebie, wedle odwiecznej mądrości malgaskiego zwyczaju: sąsiad sąsiadowi nie mógł zaglądać do wnętrza, mógł natomiast porozumiewać się z nim na głos i z daleka życzyć mu dobrego dnia. Przy takiej odległości porozumienia bywały szczere, a dobre życzenia skuteczne..."

/Gorąca wieś Ambinanitelo/.

CZYTELNIK III:

"...W Ambinanitelo weszliśmy w osobliwy świat o duchach. Mieszkańcy wsi rozmieścili te niewidzialne istoty niebacznie dokoła siebie i z tej przyczyny mieli wiele kłopotów.

Duchy ich wszelkiego autoramentu na ogół nie były przyjemne. Żyły w zwierzętach, drzewach, skałach, w mroku puszczy, a najczęściej kręciło się w powietrzu. Przeważnie były to duchy przodków i innych zmarłych ludzi. Miewały bardzo zmienne humory, rzadko kiedy odnosiły się do ludzi przyjaźnie, częściej ze srogością; lecz można było z nimi gadać i targować się. Zdawałoby się, że prosty i beztroski powinien być żywot brązowych ludzi, kamniących się ryżem, mlekiem palm kokosowych i jasnością słonca. Nieprawda. Życie ich było bardziej zagmatwane, trudniejsze niż życie ludzi białych.

/gorąca wieś Ambinanitelo/

CZYTELNIK IV:

"...Nieznacznie pokazał wzrokiem na przechodzącą młodą kobietę o jasnobrązowej, prawie białej cerze i o rysach twarzy nieledwie europejskich, w której dziwnie jarzyły się wschodnie, lśniące oczy. Była ubrana po europejsku, w wykwintny kostium według najwiewszszej mody z Paryża. Na pięknej głowie tropikalny kask.

Tante, Howka i Sakalawka, miały na sobie, krajowym zwyczajem, tylko płóciarne zawoje.

- Cóż to za bóstwo? - wyrwało się przybyszowi.

- Niezwykle, prawda? To po prostu Metyska: ojciec, kupiec, Grek matka Sakalawka. Nie podzieliła losu wielu innych Metysów, którzy często wychowywali się w broussie, w wiosce malgaskiej i wśród rodziny matki schodzili na tubylców. Ta miała szczęście i została wciągnięta do kół europejskich. Jest żoną wyższego urzędnika administracji. My, jak wiesz, nie mamy uprzedzeń rasowych. Ta tutaj złoście z męża siły życiowe i forszę. Wystrzegaj się Metysek, nie doświadczony przybyszu! Wszystko chcą brać, nic w zamian nie dają.

Przeważnie to zimne i piękne... Jeśli już musisz, to zaprzy-
jaźnij się z czystą Malgaską! Na Madagaskarze im człowiek ma ciem-
niejszą skórę, tym jaśniejsze serce ...

CZYTELNIK V:

"...Między Mahabibo a śródmieściem rozciągało się wielkie tar-
gowisko, w godzinach porannych pełne ruchu, strojnych malgaszek
i wesołości, jak gdyby chciano tutaj powetować smutek sakalwskich
chat. Chodziłem między straganami, by fotografować, a na trzeci
dzień znano mnie już jak kulawego psa: kto był brzydki lub źle ubra-
ny, unikał mnie z daleka, natomiast dziewczyny, przystrojone w barw-
ne lamby kuani, raczej garnały się i zdjąć nie miały mi za złe.

Były to przeważnie Sakalawki, niektóre wcale ładne, a wszyst-
kie przyodziane w tanie kolorowe kretony, zapewne cały majątek, ja-
ki posiadały. Na targowisku przeżywały osobliwe chwile, jak gdyby
jakieś malgaskie uniesienie. Przez godzinę upajały się radością
otoczenia, z tłumem płynęły rozgwarzoną falą, żyły tu w odrębnym
świecie jakiejś małej bajki, która się skończyła dopiero, gdy wra-
cały do ciemnych bud z blachy. Spostrzegłem wyraźnie, że w tej
gwarnej godzinie czuły się kimś innym, niż były w swych chatach;
czuły się jak motyle, które z cienia wyfrunęły na słońce, albo jak
tancerki wykonujące czerwony taniec. A że były szczęśliwe i uśmiech-
nięte i miały barwne kretony na sobie, chętnie pozwalały się foto-
grafować.

CZYTELNIK I:

"...Inną imponującą osobliwością Madzungi był jej słynny na
Ocean Indyjski baobab. Najpotężniejszy na Madagaskarze i zapewne
w całej Afryce, więc chyba największy na ziemi miał piero o obwodzie
kilkudziesięciu metrów i można było dopatrywać się w nim wszystkie-
go, lecz najmniej drzewa. Porównywano go już z przeróżnymi rzeczami
i stworzami, byleby były olbrzymie a krępe, więc najczęściej z ma-
mutem, ale to za mało: to był supermamut.

Baobab nic się nie zmienił od dwudziestu ośmiu lat, stał zno-
wu bez liści, napuszał się w pobliżu oceanu u wylotu alei noszącej
chwalebnie /czy politycznie?/ tę samą w dawniej nazwę: Avenue de
France i przypomniał mi Fryderyka Schnacka..."

NARRATOR:

Na zakończenie wędrówki w krainie lamurów posłuchajmy jak podsumował tę krainę sam Fiedler.

"...Na trzeci dzień po południu nasz autobus zbliżał się do Tananariwy i urzekająco, jak zwykle, wylaniały się już z daleka malownicze wzgórza stolicy z Pałacem Królowej na najwyższym szczycie. W Tanjombato, tuż pod miastem, wypadło nam minąć się z dziwnym szeregiem kilkudziesięciu samochodów osobowych, dążących w przeciwnym kierunku. Był to kondukt żałobny. Malgaszę odwozili zmarłego na cmentarz, a wszyscy byli zmotoryzowani. Widać, umarła ważna szyszka.

Cały kondukt i katafalk i ludzie, walił naprzód w pośpiesznym tempie i ta pędząca arcywoczesność nadawała pogrzebowi niewymownie komiczny wyraz. Z tego symbolu chciało się śmiać. Musiało się śmiać tym bardziej, że w aucie, sunącym bezpośrednio za nieboszczykiem, żałobnicy mieli bębny, by odstraszać szkodliwe demony od duszy zmarłego.

O, Madagaskarze, bezlitosny magiku, o, niepoprawny od wieków, uroczy kpiarzu!

/Madagaskar, okrutny czarodziej/

NARRATOR:

Flonem każdej niemal podróży A. Fiedlera jest nowa książka. Dzisiejszy program ograniczyliśmy do przypomnienia książek związanych z dorzeczem Amazonki, Kanadą oraz z wyspą Madagaskar.

Z tej racji że Arkady Fiedler jest najbardziej lubianym przez polskich czytelników autorem książek podróżniczych, nie potrzeba zachęcać do czytania jego utworów. Zaznaczamy jedynie, że równie ciekawie opisał podróże i związane z nimi przygody na Dalekim Wschodzie, w krajach Afryki czy też pobyty na licznych wyspach.

Dzisiejszą formą chcieliśmy uhonorować jego jubileusz i podziękować zarazem za bogactwo emocji dostarczonych w trakcie czytania.

DOROBEK LITERACKI ARKADEGO FIEDLERA

1. Przez niwy i porohy Dniestru. Poznań 1925
2. Bichos, moi brazylijscy przyjaciele. Poznań 1931
3. Wśród Indian Koroadów. Poznań 1932
4. Ryby śpiewają w Ukajali. Warszawa 1935
5. Zwierzęta z lasu dziewiczego. Warszawa 1936
6. Kanada pachnąca żywicą. Warszawa 1936
7. Zdobynamy Amazonkę. Warszawa 1937
8. Jutro na Madagaskar. Warszawa 1939
9. Dywizjon 303. Londyn 1942
10. Żerliwa wyspa Beniowskiego, Londyn 1944
11. Dziękuję ci, kapitanie, Londyn 1944
12. Radosny ptak drongo. Londyn 1946
13. Rio de Oro. Warszawa 1950
14. Mały Bizon. Warszawa 1952
15. Gorąca wieś Ambinaitelo. Warszawa 1953
16. Wyspa Robinsona. Warszawa 1954
17. Orinoko. Warszawa 1957
18. Wyspa kochających lemurów. Warszawa 1957
19. Dzikie banany. Warszawa 1960
20. Nowa przygoda: Gwinea. Warszawa 1962
21. I znowu kusząca Kanada. Warszawa 1965
22. Spotkałem szczęśliwych Indian. Warszawa 1968.
23. Madagaskar, okrutny czarodziej. Poznań 1969
24. Piękna, straszna Amazonia. Warszawa 1974
25. Biały Jaguar. Poznań 1980
26. Mój ojciec i dąby. Warszawa 1973
27. Wiek męski - zwycięski. Warszawa 1976
28. Indiański Napoleon Gór Skalistych /wspólnie z synem Markiem Fiedlerem/. Poznań 1982

Oprac. Domicylla Sierszchuła

WBP w Poznaniu

/przedruk z Poradnika "Bibliograficzno-
Metodycznego" nr 1/1983/

12. Praca bibliotek w Miesiącu Książki i Prasy Rolniczej 1983.

Obchody Miesiąca Książki i Prasy Rolniczej w lutym 1983 roku przebiegały pod znakiem ścisłej współpracy ze służbą rolną a szczególnie z instruktorami Rejonowych Zespołów Doradztwa Rolniczego WOPR w Bęsi.

Nie wszystkie biblioteki nadesłały sprawozdania z bibliotek miejskich i miejsko-gminnych, brak sprawozdań z Lidzbarka Warm., Barczewa, Olsztyńka, Lubawy, natomiast z gminnych z Barcian, Dywit, Cierzwałdu, Jenowa, Kozłowa, Pasymia i Stawigudy oraz 3 gmin rejonu Morağa & Miłomłyna, Zalewa i Małdyt.

Z uwagi na powyższe obraz przebiegu Miesiąca Książki i Prasy Rolniczej jest niepełny - zabrakło sprawozdań z 13 placówek /na 27/.

Z nadesłanych materiałów wynika, że w kilku rejonach odbyły się wspólne narady bibliotekarzy ze służbą rolną na których przedyskutowano problemy związane z gromadzeniem literatury rolniczej oraz ustalono profil gromadzenia tej literatury. Miało to miejsce np. w Kętrzynie, Nidzicy i Dobrym Mieście. W MRP w Bartoszycach przeprowadzono szkolenie dla kierowników bibliotek i filii z udziałem służby rolnej, na którym przedstawiony został temat: "Zadania służby rolnej w 1983 roku". Program upowszechniania wiedzy i literatury rolniczej.

W bieżącym roku nasilono selekcję literatury rolniczej, którą w m-cu lutym przeprowadzono w 15 placówkach.

Najpopularniejszą formą upowszechniania literatury rolniczej były wystawy i wystawki książek rolniczych, których zorganizowano ok. 250. Prezentowano kilka dużych wystaw poza lokalem biblioteki - np. w Morağu w Urzędzie Miasta i Gminy dla uczestników olimpiady rolniczej, w Reszlu w Zespole Szkół Zawodowych p.h. "Książka rolnicza przewodnikiem w gospodarowaniu".

Ciekawe tematy wystawek prezentowane były w MCBP Biskupiec np. "Bogactwo wsi polskiej", "Nowoczesne rolnictwo czeka". Popularnością cieszyły się wystawki z zakresu warzywnictwa i ogrodnictwa - np. w Filii w Kwiecewie /gm. Świątki/, "Warzywa w ogród-

dku przydomowym", w Filii Publiczno-Szkolnej w Radostowie, "Pomyśl już o swoim ogródku".

Podobnie jak w latach poprzednich Miesiąc Książki Rolniczej akcentowano plakatami i gazetkami np. w Dąbrównie informację o księgozbiorze rolniczym umieszczono w Urzędzie Gminy i Banku Spółdzielczym. W Kętrzynie zachęcano do korzystania z bogatego księgozbioru rolniczego plakatem "Prasa i książka rolnicza uzupełni Twoją wiedzę".

Inną formą popularyzowania literatury rolniczej były przeglądy książek i czasopism rolniczych dokonywane na zebraniach rolników oraz Kół Gospodyń Wiejskich organizowanych często wspólnie ze służbą rolną - np. w Morażu, w Jezioranach z KGW i SKP, w Janówcu Kość, z Bankiem Spółdzielczym.

Zorganizowano ponad 40 przeglądów książek i czasopism. Zainteresowaniem cieszyły się przeglądy z artykułów z czasopism n.t. warzyw mało znanych /GBP Jonkowo/, przegląd artykułów z czasopism ogrodniczych w wykonaniu uczniów kl. VIII Szkoły Podst /Filia we Franknowie, gm. Jeziorany/.

W 3 bibliotekach - w Biskupcu Resz., Świętajnie i Kwiłtach przeprowadzono z kl. VIII lekcje biblioteczne n.t. "Wybieramy zawód rolnika /w Biskupcu Resz. uczestniczyło w nich 75 uczniów/. W Lutrach /gm. Kolno/ przeprowadzono dla kl. VII lekcję biblioteczną n.t. "Cele i zadania służby rolnej".

W m-cu lutym zorganizowano również wycieczki do bibliotek uczniów szkół rolniczych i uczestników kursów rolniczych /m.in. w Wielbarku/.

Zorganizowano także ponad 20 prelekcji i odczytów m.in. w: Korszach, Jedwabnie, Pieckach, Spokowie, Dobrym Mieście. W odczytach uczestniczyli wykładowcy z ART oraz z WOPR w Bęsi: dr inż. Wiesław Gaba, dr inż. D. Koferowa, dr inż. W. Kulesza, Anna Kreuze, dr inż. Michał Koł, dr inż. I. Modrzejewska. W GBP Piecki i MIGBP Korsze zorganizowano spotkania z miejscowymi lekarzami weterynarii.

Kilkanaście bibliotek włączyło się aktywnie do organizacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej. W GBP Kolno zorganizowane spotkanie z laureatem Olimpiady Rolniczej.

Na terenie województwa przeprowadzono około 10 konkursów o tematyce rolniczej, głównie dla dzieci. W Filii Szestno zorganizowano podobnie jak w latach ubiegłych konkurs wiedzy rolniczej i wiedzy o przedsiębiorstwie. W Biskupcu Resz. oraz placówkach gminy Jeziorany konkurs pod hasłem "Gospodarstwo moich rodziców", w Filii Święta Lipka /gm. Reszel/ konkurs dla dzieci p.h. "Jak pracuje rolnik" oraz dla dorosłych na znajomość literatury rolniczej.

W bieżącym roku podobnie jak w roku poprzednim najciekawszymi i najaktywniejszymi formami pracy wyróżniła się MGBP w Jezioranach i jej filie we Franknowie i Radostowie. GBP w Jezioranach na szkoleniach organizowanych przez instruktorów WOPR we wszystkich wsiach na terenie gminy dokonano przeglądów książek. Filia we Franknowie przeprowadziła pogadankę o Miesiącu Książki i Prasy Rolniczej dla klas VII i VIII oraz lekcję biblioteczną na temat czasopism rolniczych, zorganizowała wycieczkę dla kl. IV-V. Celem wycieczki było zachęcenie dzieci do korzystania z książek i czasopism rolniczych oraz zachęcenie /poprzez dzieci/ rodziców do czytania literatury rolniczej.

Dla klas młodszych I-III zorganizowano konkurs rysunkowy "Moja mama i tata przy pracy w polu".

Filia Publiczno-Szkolna w Radostowie zorganizowała dla uczniów m.in. wieczór opowiadań "Jak moi rodzice pracują w obejściu" oraz konkurs dla kl. VII i VIII "Czy chciałbym zostać rolnikiem".

W pracach popularyzujących literaturę rolniczą wyróżniły się również następujące biblioteki: MGBP Biskupiec Resz., placówki biblioteczne gmin: Kolno, Dobre Miasto, GBP Lubomino, filia Szestno gm. Mrągowo, GBP Piecki.

Oprac. St. Borodyno.

13. Wybór aktów prawnych dotyczących spraw pracowniczych
i bibliotek opublikowanych w okresie: 1.I. - 31.III.83r.

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7.II.1983 r. w sprawie najniższych emerytur i rent /Dz.U. Nr 8, poz. 44/. Kwoty najniższych emerytur, rent inwalidzkich i rent rodzinnych wynoszą bez dodatków:
1/ 5.000 zł miesięcznie - emerytura, renta rodzinna oraz renta inwalidzka I i II grupy i renta inwalidzka III grupy dla inwalidów, którzy osiągnęli wiek: mężczyzna 60 lat, kobieta 55 lat,
2/ 4.050 zł miesięcznie - renta inwalidzka III grupy dla inwalidów, którzy nie osiągnęli wieku określonego w pkt. 1. Podwyżki emerytur i rent dokonuje się z urzędu, a jeżeli prawo do tych świadczeń było zawieszona - na wniosek osoby zainteresowanej.
2. Ustawa z dnia 10.IV.1974 r. - prawo lokalowe - tekst jednolity - /Dz.U. Nr 11, poz. 55/.
3. Ustawa z dnia 29.V.1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin - tekst jednolity - Dz.U. Nr 13, poz. 68.
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 24.III.1983 r. w sprawie wykazu chorób z powodu których zasiłek chorobowy nie ulega obniżeniu /Dz.U. Nr 15, poz. 77/.
5. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie osiągania wynagrodzenia lub innych dochodów przez osoby uprawnione do emerytury lub renty /Dz.U. Nr 17, poz. 80/.
6. Uchwała Rady Ministrów nr 263 z dnia 23.XII.1982 r. w sprawie podnoszenia kwalifikacji pracowników uspołecznionych zakładów pracy oraz świadczeń przysługujących tym pracownikom /Monitor Polski Nr 1, poz. 6/.
7. Zarządzenie Ministra do Spraw Cien z dnia 17.II.1983 r. w sprawie ulgi dla kombatantów - emerytów, rencistów i inwalidów w opłatach za korzystanie z energii elektrycznej, gazowej i ciepłej dla celów domowych /Monitor Polski Nr 6 poz. 42/.
8. Uchwała Rady Ministrów nr 23 z dnia 4.III.1983 r. w sprawie zakresu i trybu konsultacji ze związkami zawodowymi /Monitor Polski Nr 12, poz. 74/.

V. KRONIKA BIBLIOTEK

/styczeń - marzec 1983 r./

14. Działalność bibliotek publicznych woj. olsztyńskiego
w 1982 roku

W planach działania na rok 1982 bibliotekarze woj. olsztyńskiego postawili sobie za cel przede wszystkim realizację następujących zadań: utrzymanie systematycznej pracy bibliotek w warunkach nie-sprzyjającej sytuacji kadrowej i występujących przerw w ogrzewaniu pomieszczeń, polepszenie zaopatrzenia bibliotek w książki, rozwój sieci bibliotecznej w miastach i utrzymanie sieci punktów na wsi, poprawę warunków lokalowych bibliotek a także doskonalenie działalności bibliotek w szpitalach i zakładach pracy. Znaczna część tych zamierzeń została zrealizowana. Za duże osiągnięcie uznać trzeba znaczny wzrost zakupów książek /z księgarni i od osób prywatnych/ z czym wiąże się pewna poprawa zaopatrzenia bibliotek w nowości - szczególnie dla dzieci i publikacje informacyjne. Poprawiła się także sytuacja lokalowa niektórych bibliotek, w wielu placówkach odnowiono sprzęt i podniesiono ich poziom estetyczny. Do zjawisk negatywnych zaliczyć należy odejście z bibliotek do innych zawodów znacznej liczby kwalifikowanych pracowników i znaczne zmniejszenie się ilości punktów bibliotecznych w niektórych gminach.

A oto kilka informacji i liczb. Przybyło 5 nowych filii /4 w miastach: Bartoszyce, Biskupiec, Lidzbark Warm. i Olsztyn i 1 na wsi: w PGR Samin/ - przy równoczesnej likwidacji 3 filii wiejskich działających w b. małych wsiach /Gardyny, Lipowo i Topszyny/. Przy MGEF w Korszach wyodrębniono Oddział dla dzieci. Ubyło natomiast 35 punktów bibliotecznych - niemal wyłącznie w rejonach Biskupiec, Iława i Ostróda - przy pewnym wzroście w wielu gminach i miastach /np. w Olsztynie i gm. Pąsów zorganizowano po 6 nowych p.b./. 18 bibliotek i filii zanotowało polepszenie warunków lokalowych /w wypadku bibliotek miejsko-gminnych w Barczewie, Biskupcu i Korszach oraz gminnych w Janowie i Lubominie były to zmiany istotne/ a 6 pogorszenie /przede wszystkim z uwagi na przekazanie lokali

bibliotecznych szkołom/. Z uwagi na przekazanie zajmowanych pomieszczeń na potrzeby szkół, bez równoległego zapewnienia lokali zastępczych, wielomiesięczne przerwy w działalności zanotowały filie biblioteczne w Grunwaldzie, Laniewie /gm. Lidzbark/ i Rudzienicach /gm. Iława/. Na koniec 1982 r. księgozbiory bibliotek liczyły 2 mln. 346 tys. wol. /336 wol. na 100 mieszkańców/. Do bibliotek zakupiono w ciągu roku prawie 136 tys. woluminów nowych książek /w tym ok. 5 tysięcy od osób prywatnych/ - tj. ponad 23 tys. więcej niż w roku 1982. Wzrost zanotowano szczególnie w zakupach literatury dla dzieci oraz publikacji informacyjnych. Równolegle usunięto z bibliotek 70 tysięcy książek zniszczonych lub przestarzałych. Dokonano korekt w prenumeracie czasopism - w związku ze zmianami na rynku praso- i koniecznością zwiększenia prenumeraty czasopism rolniczych oraz dla dzieci i młodzieży. Nieco wzrosła liczba czytelników /+ 2,541/ i wypożyczeń do domu /+ 133 tys./ w stosunku do roku poprzedniego. Należy to tłumaczyć znacznie korzystniejszymi niż w l. 1980/81 warunkami pracy bibliotek w okresie zimowym /w zasadzie nie występowały przerwy w ogrzewaniu pomieszczeń/. Na podkreślenie zasługuje wzrost czytelnictwa w miastach, związany głównie z organizacją nowych placówek /2/3 przyrostu liczby czytelników przypada na m. Olsztyn/, przy równoległym spadku czytelnictwa na wsi, co należy tłumaczyć przede wszystkim zmniejszeniem się ilości punktów a także licznymi przerwami w pracy /przerwy w zatrudnieniu, choroby, wskazany wyżej brak lokali/. Przeciętnie z bibliotek korzysta 22,7% mieszkańców województwa /na wsi - 21,7%/ a liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców wynosi 426 /na wsi - 406/. Należy zaznaczyć, że mimo wskazanego wzrostu, wskaźniki czytelnictwa w 1982 r. były znacznie niższe niż w roku 1979 /23,6% czytelników, 438 wypożyczeń na 100 mieszkańców/. Znacznie zmniejszyła się w 1982 roku ilość wypożyczeń na miejscu /w czytelnictwie/, co należy tłumaczyć przede wszystkim zawieszeniem wydawania czasopism w pierwszych miesiącach stanu wojennego. Praca popularyzacyjna bibliotek koncentrowała się głównie na pracy z młodzieżą i dziećmi, ukierunkowana zorganizowanym przez WBP zespołem bibliotekarzy pod hasłem "Praca z młodzieżą w bibliotece". Również WBP była inicjatorką i organizatorką dwóch dużych akcji popularyzatorskich adresowanych głównie do dzieci i młodzieży: spotkań z redaktorami czasopism dziecięcych i z autorami "Iskier" /w sumie 88 spotkań z 12 autorami/.

Czytelnictwo w województwie upowszechniało 449 pracowników działalności podstawowej /w tym 303 pełnozatrudnionych i 146 niepełnozatrudnionych/ - 19% z nich posiadało wykształcenie wyższe, 32% studium bibliotekarskie lub średnie bibliotekarskie, 35% średnie ogólne lub zawodowe niebibliotekarskie, 14% - mniej niż średnie.

Ogólnie ocenić można, że w 1982 roku dobre wyniki działalności zanotowały placówki biblioteczne w rejonach: Morań, Iława i Dobre Miasto oraz w m. Olsztynie, najslabsze natomiast w rejonach: Mrągowo, Ostróda, Bartoszyce i podolsztyńskim.

Szczegółowe omówienie działalności bibliotek zawiera broszura p.t. "Analiza działalności bibliotek w 1982 roku", którą otrzymały wszystkie biblioteki gminne, miejsko-gminne i miejskie.

J.B.

15. Wybory do władz Związku Zawodowego
Pracowników Bibliotek przy WBP w Olsztynie

W dniu 13 kwietnia 1983 r. odbyły się wybory do władz Związku Zawodowego Pracowników Bibliotek przy WBP w Olsztynie /obejmujące- go swym zakresem działania biblioteki publiczne całego województwa/. Wybrane Zarząd Związku w składzie: przewodnicząca - Stanisława Borodyńko /WBP/, wiceprzewodnicząca - Irena Bałajewicz /MGBP Morań/, sekretarz - Zofia Rakowska /WBP/, skarbnik /Janina Rzędkowska /WBP/, członkowie - Katarzyna Frankowiak /WBP/, Jadwiga Łączna /WBP/, Halina Sierżputowska /WBP/ Maria Szymocha /WBP/ i Władysława Żelepień /WBP w Ketrzynie/. Komisję Rewizyjną wybrano w następującym składzie: przewodnicząca Sabina Dogwillo /WBP/, członkowie - Hanna Rokicińska /MGBP w Morań/ i Sabina Siemaszko /WBP/.

W dniu wyborów ZZPB liczył 75 członków.

16. Sesja Norwidowska w Olsztynie

W dniu 26 lutego 1983 r. odbyła się w Olsztynie sesja naukowa poświęcona Cyprianowi Kamilowi Norwidowi. Na jej program złożyły się następujące odczyty: prof. dr hab. Roman Taborski - "Biała tragedia" vel "Wysoka komedia" czyli nowy gatunek dramatyczny Norwida, 2/prof. dr hab. Ireneusz Opacki - Rapsod ostatni, rapsod pierwszy, 3/dr Barbara Kryda - Norwida wizje historii i ojczyzny, 4/doc.dr hab. Stanisław Makowski - Fortepian Chopina /próba interpretacji/, 5/ dr Jan Kaczyński - Stanisław Brzozowski o Norwidzie, 6/mgr Jerzy Korkozowicz - Czytanie listów Norwida.

Sesja, zorganizowana przez Wojewódzką Bibliotekę wspólnie z Towarzystwem Literackim im. A. Mickiewicza oraz Oddziałem Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli w Olsztynie, zgromadziła wielu polonistów, studentów, uczniów starszych klas liceów ogólnokształcących oraz bibliotekarzy. Ogromna sala sesyjna Urzędu Wojewódzkiego wypełniła się całkowicie. Słuchaczy przyciągnęła zapewne postać Norwida, o którym mimo jego ważkiej pozycji w literaturze polskiej na ogół wie się znacznie mniej, niż o innych współczesnych mu twórcach, a także prelegenci - wybitni znawcy literatury, znani w środowiskach polonistycznych.

W hallu Urzędu Wojewódzkiego została zorganizowana wystawa ukazująca postać i dorobek Norwida. Znalazły się tam nie tylko publikacje wydane po wojnie lecz także niektóre tytuły sprzed 1939 r. - np. Cypryana Norwida Pism Zebranych Tom c, Pisma dramatyczne czyli "Poezje Cypryana Norwida". Na osobną uwagę zasługują także zaprezentowane na wystawie "Rysunki i grafika Kamila Cypriana Norwida". Całość uzupełniały odbitki kserograficzne stron tytułowych pierwszych wydań dzieł Norwida.

Halina Ciżyńska

14. Koleżanka Janina Kiszewska

W dniu 15 marca 1983 r. przeszła na emeryturę Koleżanka Janina Kiszewska, kierownik Filii nr 10 w Olsztynie, obsługującej dzieci i młodzież. Należy ona do nielicznego już grona osób, które pracowały w Wojewódzkiej Bibliotece niemalże od początku jej istnienia.

Przeszła do zawodu bibliotekarskiego, jak wielu lennych pracowników, ze szkolnictwa dn. 15.X.1952 r. Pełniła różne funkcje - instruktora, następnie przez krótki okres /1953 r./ kierownika Działu Gromadzenia Zbiorów, kierownika czytelnictwa, ponownie instruktora i wreszcie pracownika Działu Udostępniania Zbiorów /od 1965 r. na stanowisku kierownika Filii nr 10/.

Dyrektor MBP, którym była wówczas mgr Teresa Papiłowska, podpisując decyzję dotyczącą przejścia Kol. Janki na stanowisko kierownika czytelnictwa zrobiła uwagę: "Przesunięcie Ob. Dec /Kiszewskiej/ na w/w stanowisko częściowo zaspokoi jej żądanie i przyczyni się do zatrzymania wartościowego pracownika".

Dzięki pracy w różnych działach, a także zdobytym kwalifikacjom zawodowym /kurs ogólny w ośrodku FOKB w Jarocinie, kurs czytelnictwa dziecięcego/ kol. Kiszewska stała się fachowcem, cenionym w każdym dziale. Jej największy dorobek wiąże się jednak z Działem Instrukcyjno-Metodycznym i Działem Udostępniania Zbiorów, gdzie pracowała najdłużej.

Jako instruktor czytelnictwa dziecięcego przyczyniła się zwłaszcza do ożywienia pracy oświatowej wśród młodych czytelników i zacieśnienia współpracy ze szkołami. Ela bibliotek dziecięcych, których działalnością z ramienia Ministerstwa Kultury i Sztuki kierowała wówczas Maria Gutry, był to okres bogaty w różnorodne inicjatywy, pracowity, ale barwny i ciekawy. Obok tradycyjnie prowadzonych form, takich jak lekcje biblioteczne, wieczory baśni, spotkania autorskie, turnieje czytelnicze, organizowano na szeroką skalę teatryzmy kukiełkowe. Kol. Kiszewska wkładała wiele pracy i inwencji by zaktywizować biblioteki rozległego wówczas województwa i sugestie p. Gutry wzbogacić o nowe pomysły i wypełnić konkretną treścią. W tym okresie pracowała także społecznie jako sekretarz, a następnie przewodnicząca Rady Zakładowej ZZPKiS przy MBP.

Po rozpoczęciu pracy w Filii nr 10 nawiązała współpracę ze

szkołami i harcerstwem, zorganizowała dziecięcy aktyw czytelniczy, rozwinęła i systematycznie prowadziła różne formy pracy oświatowej, obejmujące zarówno młodsze jak i starsze grupy dzieci. Atrakcyjne imprezy, dobra informacja o zbiorach, miła atmosfera w bibliotece - jak magnes przyciągały dzieci. Filia nr 10 stała się największą w Olsztynie i województwie biblioteką dziecięcą, w której ilość czytelników przekracza 2 tysiące.

Osiągnięcia Kol. Kiszewskiej zostały docenione przez władze. Została wyróżniona Złotym Krzyżem Zasługi, odznaką "Zasłużonym dla Warmii i Mazur", "Zasłużony Działacz Kultury", ^{odznaczenie} jako jedna z bardzo niewielu bibliotekarzy, Medal Komisji Edukacji Narodowej.

O Jance Kiszewskiej można by krótko powiedzieć: człowiek dobrej roboty.

Halina Giżyńska

18. Kalendarium wydarzeń z życia bibliotek
publicznych i organizacji społecznych
środowiska bibliotekarskiego.

- 19 I - Zgodnie z ustaleniami między WBP a Wydawnictwem "Pojezierze", biblioteki rejonowe będą otrzymywać egzemplarze wygalne wszystkich publikacji tego Wydawnictwa. Umożliwi to bardziej precyzyjne gromadzenie zbiorów regionalnych.
- 7 II - Na życzenie Wydziału Kultury i Sztuki UW, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie opracowała projekty kierunkowych zamierzeń rozwoju bibliotek województwa do roku 1985 i 2000 /rozwoj sieci, lokali i kadry/.
- 8 II - Wskutek zaproszenia ognia przez wagarujących uczniów, spłonęła nowo wybudowana hala sportowa przy szkole w Wielbarku, na zapleczu której był przewidziany także lokal dla miejscowej GBP.

- 14 II - MBP w Iławie przejęła nowy lokal - adaptowany na cele biblioteczne budynek posesadowy. Radość bibliotekarzy iławaskich z tego faktu mocno uszczupliła decyzja Naczelnika Miasta w sprawie równoczesnego opróżnienia na rzecz miasta lokalu zajmowanego dotychczas przez Oddział dla dzieci /budynek b. Sądu, z uwagi na szczupłą powierzchnię, miał - wg programu użytkowego - mieścić wyłącznie wypożyczalnię i czytelnię dla dorosłych, magazyny i pracownię b-nej i intrologistornię/.
- 15-16 II - Hospitacja działalności MGEP w Dobrym Mieście i jej filii. Hospitacja potwierdziła, że biblioteka ta działa sprawnie i efektywnie. Na podkreślenie zasługuje systematyczna poprawa warunków lokalowych bibliotek i postęp w działalności punktów b-nych.
- 16 II - W WBP zakończono opracowanie analizy działalności bibliotek województwa w 1982 r. Analizę przesłano do Ministra Kultury i Sztuki a także - w obszerniejszej wersji - do bibliotek terenowych oraz instytucji i organizacji zainteresowanych pracą bibliotek /o wynikach pracy bibliotek w 1982 - zob. osobna nota/.
- 22-24 II - WBP zorganizowała seminarium szkoleniowe dla instruktorów bibliotek rejonowych, poświęcone głównie problemom gromadzenia i opracowania zbiorów.
- 26 II - W Olsztynie odbyła się sesja naukowa poświęcona twórczości C.K. Norwida, zorganizowana przez Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza, WBP i Oddział Doskonalenia Nauczycieli /zob. osobna nota/.
- 2-3 III - WBP zorganizowała seminarium szkoleniowe dla pracowników bibliotek szpitalnych.

- 14-18 III - W praktyce dla nowo zatrudnionych instruktorów bibliotek rejonowych zorganizowanej przez WBP przy współpracy MGBP w Nidzicy, uczestniczą instruktorzy z Biskupca, Ostródy, Mrągowa, Szczytna i Oddziału Miejskiego WBP.
- 15 III - Przeszła na emeryturę zasłużona pracownica WBP - Janina Kiszewska, ostatnio kierowniczką filii nr 10 /zob. osobna nota/.
- 16 III - WBP zorganizowała naradę dyrektorów bibliotek rejonowych poświęconą wnioskowi z oceny działalności bibliotek w 1982 r. i przygotowaniom do obchodów Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy.
- 18 III - Zmarł Wacław Gołowicz, zasłużony bibliotekarz, emerytowany dyrektor MBP w Mrągowie.
- 23-24 III - WBP zorganizowała - przy współpracy MGBP w Dobrym Mieście - seminarium dla kierowników oddziałów dla dzieci i działów gromadzenia zbiorów bibliotek rejonowych, poświęcone głównie problemom gromadzenia księgozbiorów dla dzieci i ich opracowaniu.
- 28 III - Hospitacja działalności MBP w Mrągowie. Główne wnioski z hospitacji to: konieczność zintensyfikowania i ukierunkowania działalności instruktorskiej, poprawy organizacji pracy z punktami bibliotecznymi i podniesienia sprawności organizacyjnej MBP.
- 30 III - WBP wydała spory zeszyt /86 str./ p.t. "Pomoce metodyczne do pracy z dziećmi". Są to prace wyróżnione i nagrodzone w czasie "gieldy pomysłów" zorganizowanej w trakcie zajęć międzywojewódzkiego seminarium szkoleniowego dla instruktorów czytelnictwa dziecięcego /4-6 X 1982 r./ . Materiały przygotowały do druku mgr Krystyna Bertoszewicz i Danuta Polczajkowska z działu Instrukcyjno-Metodycznego.

- 31 III - Odeszła na emeryturę Janina Wiśniewska, długoletnia pracownica MGBP w Dobrym Mieście, kierowniczka wypożyczalni dla dorosłych.
- I-III - W pierwszym kwartale 1983 roku władze miejscowe podjęły decyzje w sprawie polepszenia warunków lokalowych następujących bibliotek: MGBP w Górowie Iław. /lokal na parterze nowo budowanego dom. mieszkalnego/, GBP w Kiwicach /lokal w budynku adaptowanym na GOK/ i GBP w Małdytach /lokal w obrębie projektowanego GOK-u/.

Oprac. J.B.

VI. Z ZŁOBIWIŁY KARTY

19. Wacław Gołowicz /20 X 1919 r. - 18 III 1983r./

18 marca 1983 r. zmarł nagle w wieku 64 lat Wacław Gołowicz, emerytowany dyrektor MBP w Mragowie, jeden z najbardziej zasłużonych pionierów i organizatorów bibliotekarstwa publicznego na Warmii i Mazurach.

Urodził się w wsi Rzechowo Wielkie k/Makowa Mazowieckiego. Jako 20-letni chłopiec bierze udział w Kampanii Wrześniowej, uczestniczy w ciężkich bojach mławskiego zgrupowania wojsk polskich pod Gruduskim i Boruńskiem. W 1949 roku przenosi się na Warmię i Mazury i podejmuje pracę w Urzędzie Gminy Bisztynek z siedzibą w Grzędzie. Za namową Haliny Bartkowskiej, kierowniczki Biblioteki Powiatowej w Biskupcu Reszelskim, zaczyna prowadzić punkt biblioteczny a następnie Bibliotekę Gminną w Grzędzie. W 1950 roku został wytypowany na kurs dla kierowników bibliotek powiatowych w Jarocinie, po ukończeniu którego objął kierownictwo Biblioteki Powiatowej w Mragowie. Na tym stanowisku pracował aż do przejścia na emeryturę w 1980 roku /od 1975 r. jako dyrektor Biblioteki Miejskiej o rejonowym zakresie działania/.

Kierowana przez Wacława Gołowicza biblioteka należała od pierwszych lat jego działalności do przodujących w województwie /już w 1952 roku wzięła on udział, jako przodujący bibliotekarz, w Ogólnokrajowej Naradzie bibliotekarzy w Warszawie/.

Szczególne tematy jego zainteresował to praca z literaturą regionalną i dokumentami życia społecznego, organizacja bibliotek i dokumentacja ich pracy, popularyzacja wizualna zbiorów. Był autorem szeregu artykułów na tematy zawodowe i wielokrotnie prelegentem na szkoleniach organizowanych przez MBP. Jest również autorem wspomnień z walk wrześniowych i z pracy bibliotekarskiej. Był cenionym na terenie Mragowa działaczem społecznym - współorganizatorem miejscowego muzeum regionalnego, aktywnym członkiem PZPR /przed pewien czas pełnił społecznie funkcję sekretarza propagandy KM PZPR/i ZBOWiD/. Wyróżniony został Krzyżem Kawalerskim OOP, Srebrnym Krzyżem Zasługi, odznakami honorowymi "Zasłużonym dla

Warmii i Mazur", "Zasłużony Działacz Kultury", "Złota odznaka SBP", był też m.in. laureatem nagród: Wojewódzkiej za zasługi w upowszechnianiu kultury i Ministra Kultury i Sztuki.

Działalność bibliotekarska W. Gołowicza stała się tematem jednej z prac magisterskich w Zakładzie Bibliotekoznawstwa i IN WSP w Olsztynie.

Wybrane artykuły o W.G.:

Burakowski J.: Bibliotekarz z powołania. Gaz. Olsztyńska 1933 nr 83

Burakowski J.: Wacław Gołowicz laureatem nagrody wojewódzkiej.
Bibliotekarz 1967 nr 6.

Tryfan B.: Tematyk czytelnictwa. Tyg. Kulturalny 1964 nr 46.

Willan T.: Zapuszczanie korzeni. Głos Olsztyński 1965 nr 156.

Wróblewski J.: O Wacławie Gołowiczu. W: Wacław Gołowicz - Głęboki teren, Olsztyn 1961.

Wybrane prace W.G. o problematyce bibliotekarskiej.

Głęboki teren. Olsztyn 1961 /Biblioteka "Informatora WBF w Olsztynie" Nr 1/. Treść: 14 lat działalności bibliotek publicznych pow. mrągowskiego, Teren... Ze wspomnień bibliotekarza powiatowego. Bibliotekarka gromadzka z Nawiad.

Badania poczytności książek z literatury pop.-naukowej w bibliotekach powiatu mrągowskiego w l. 1957/58. Bibliotekarz 1959 nr 11-12.

Hobby - czy społecznie ważna praca? /22 lata pracy z dokumentami życia społecznego/. Bibliotekarz Olsztyński 1972, nr 3

Czy chłopcy czytają i co czytają? Głos Olsztyński 1958 nr 31.

Inauguracja obchodów 100-lecia bibliotek ludowych na Warmii i Mazurach. Bibliotekarz 1969 nr 5.

Literatura regionalna w działalności bibliotecznej. Bibliote-
karz 1966 nr 6.

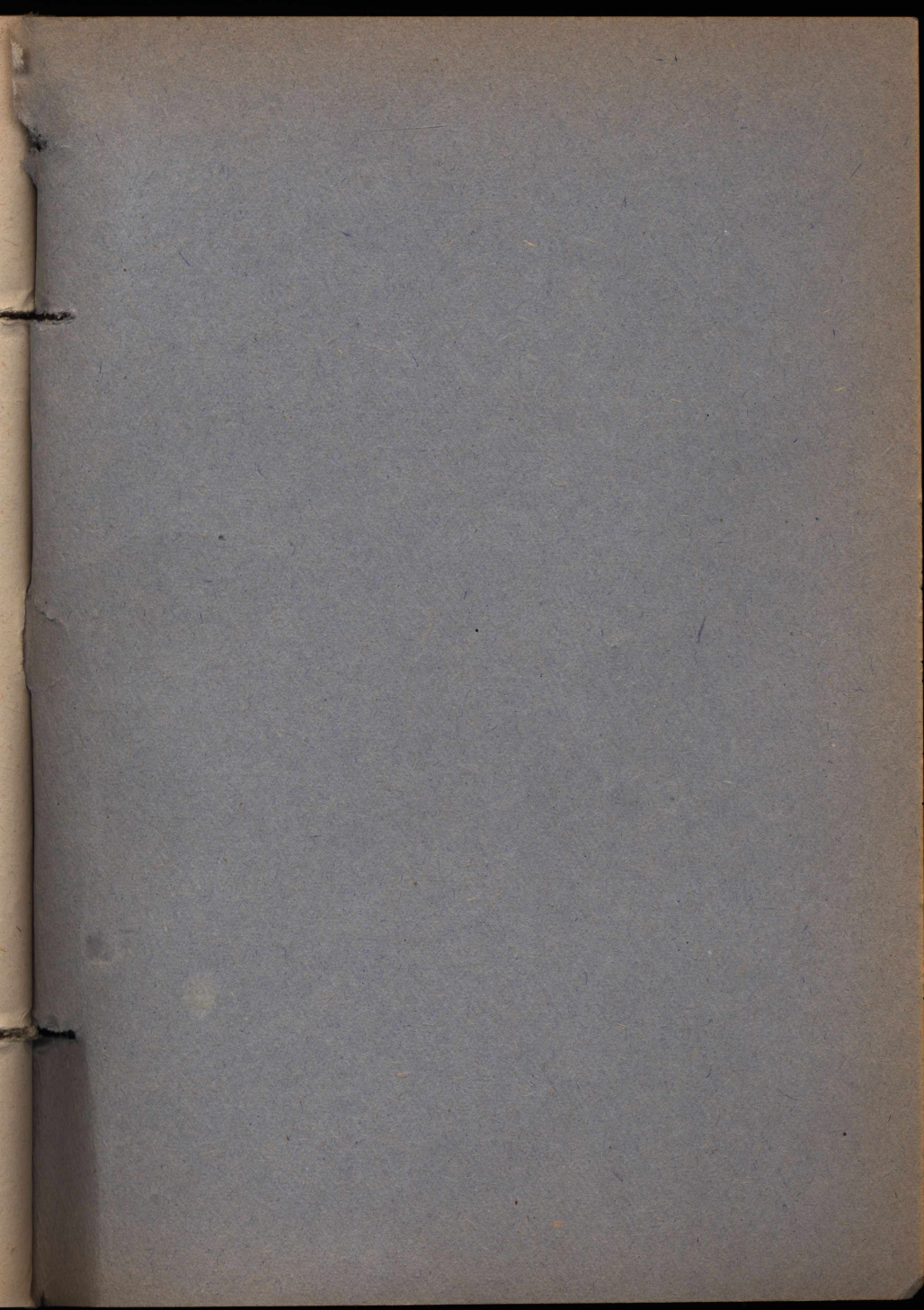
Ludzie i książki. Głos Olsztyński 1966 nr 79.

Mój świat książek i ludzi. Tyg. Kulturalny 1966 nr 20.

O wykorzystaniu fotografii w działalności b-nej. Por. Bibliote-
karza 1968 nr 7-8.

O różnorodności księgozbioru. Warmia i Mazury 1956 nr 9.

Jan Burakowski.

WOJEWÓDZKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
im. EMILII
SUKERTOWEJ BIEDRAWINY
w Olsztynie

*bibliotekarz
olsztyński*

1/83